

Apocalipsis

**Jesucristo māsu'yulh tū
tatzo'kni' huā'mā' nac libro**

1 Tatzo'kni' huā'mā' nac libro
tū māsu'yulh Jesucristo.
Dios huanli tzamā', ixpālacata
ixlacasqui'n Jesucristo
ixcāmāsu'yuni'lh ixtachi'xcuui't
Dios tū palaj na'a'kspula. Nā
quit, Juan, nā ictapa'ksini' Dios.
Jesucristo quilakmacamilh
ixángel naquimāca'tzini' tzamā' tū
na'a'kspula. ²Quit icmāsu'yukō'
ixlípō'ktu tū iclaktzi'nī't. Ā'tzā'
na'ictzo'ka tū Dios quimāca'tzini'lh.
Ū'tza' tū Jesucristo māsu'yulh.

³Lipāxuhua tī natalikelhtahua'ka'
tzamā' tachihuīn tū tatzo'kni'
nac huā'mā' libro. Lipāxuhua tī
takexmata ē takexmatni' huā'mā'
tachihuīn tū limāsu'yukō'ca tū
na'a'kspula. Jātza' a'klhūhua'
quilhtamacuj a'cxni' na'a'kspula
huā'mā'.

**Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n
nac a'ktojon cā'lacchicni'**

⁴Quit, Juan, iccātzo'knuni'yān
hui'xina'n tī ixtachi'xcuui't
Dios xalanī'n nac a'ktojon
cā'lacchicni' nac Asia. Dios
cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n

ē tzej calatapā'tit. Dios, ū'tza' tī
hui'lh ē pō'ktu quilhtamacuj ixui'lh
ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la.
Nā cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n
Espíritu Santo. Ū'tza' tī tasu'yu
hua'chi a'ktojon pūmaksko
na ixlacatīn laclhtahui'lh
tū ixpūmāpa'ksin Dios.

⁵Cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n
Jesucristo, tī māsu'yu tū ixlicāna'.
Ū'tza' tī xapūla lacastālancuana'nli.
Xla' cāmāpa'ksi xanapuxcu'nu'
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
Xla' quincāpāxqui'yān ē xla'
nīlh naquincāxapani'yān
ixlípō'ktu quincuentaca'n.

⁶Xla' quincālaacsacui'līni'ta'n
natā'māpa'ksini'nāuj.
Quincāmaxqui'ni'ta'n a'ktin
quintascujūtca'n ē chuntza'
nalaktaquilhpūtayāuj Dios tī ixTāta'.
Calakachi'xcuui'ca Jesucristo.
Xla' camāpa'ksini'lh pō'ktu
quilhtamacuj. Amén.

⁷Nalaktzi'ncan chī xla' nayujāchi
nac a'kapūn ē namin nac poklhnu'.
Ixlípō'ktuca'n natalaktzi'n. Nā
natalaktzi'n pō'ktu tī taxtokohua'ca'lh
nac cruz. Ixlípō'ktuca'n tachi'xcuui't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
natalipuhuan ixpālacata. Chuntza'
na'a'kspula. Amén.

⁸Chihuina'nli Māpa'ksini' Dios tī ka'lhikō' ixlipō'ktu litli'hui'qui, ē ū'tza' tī hui'lh ē pō'ktu quilhtamacuj ixui'lh ē pō'ktu quilhtamacuj natahui'la. Xla' huanli: “Quit hua'chi letra A tū litzucu alfabeto ē hua'chi letra Z tū ixlī'a'kspuṭni', ixpālacata quit xalitzucuni' ē ixlī'a'kspuṭni'.”

Juan lakachuyalh

⁹Quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Quina'n tapa'ksini'yāuj Jesucristo. Quit iccātā'pātini'mā'n ē iccātā'tāyani'yān hui'xina'n ixpālacata Jesucristo. Quit quimacaminca na'ictachoko chī tachi'n nac Patmos tū pitzuna'j ti'ya't na ixpu'nan mar. Quinchi'pacani't ixpālacata xa'icmāsu'yumā'lh ixtachihuīn Dios ē tū ixlicāna' ixpālacata Jesucristo. ¹⁰A'ktin quilhtamacuj tū pūjāxcān ixpālacata Jesucristo, icmakca'tzīlh ixlitli'hui'qui Espiritu Santo. Ickexmatli a'ktin palha' tachihuīn na quinchakēn. Ū'tza' hua'chi a'ktin liskoli' tū palha' macasā'nan ¹¹ē quihuanilh:

—Quit xapūla ē ā'xmān, chī letra A tū litzucu alfabeto, ē chī letra Z tū ixlī'a'kspuṭni'. Catzo'kti tū nalaktzī'na' ē nacāmacapini'ya' ca'psnap ixtachi'xcuhui't Dios nac a'ktojon cā'lacchicni' nac Asia. Cacāmacapi nac Efeso ē nac Esmirna ē nac Pérgamo ē nac Tiatira ē nac Sardis ē nac Filadelfia ē nac Laodicea —quihuanica.

¹²Ictalakspi'tli na'iclaaktzī'n tichu quintā'chihuīna'nli. Iccālaktzī'lh tayāna'lh a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. ¹³Na ixlacpu'na'itāt

pūmaksko, ixyālh chā'tin tī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Ixlu'xu' pūlh mā'n ixuani't ē ixchā'n na ixtujan. Ixka'lhī kentin ixlichī'cān tū xa'oro na ixcu'xan. ¹⁴Ixya'j stala'nka' ixuani't chī ixchi'xit purecu ē chī miq̄ui. Ixlakastapun ixtasu'yu chī xalamana't macscut. ¹⁵Ixtujan i'xkaka chī licā'n tū ixcāxtlahuacani't nac pūlhcuyn. A'cxni' ixchihuīna'n, ixmacasā'nan hua'chi lhūhua' xcān. ¹⁶Na ixmacapekcāna'j ixcālē'mā'lh a'ktojon sta'cu. Na ixquilhni' taxtulh kentin espada sta'ya'nca' kēstītu'. Nā ixlacan i'xkaka chī chī'chini' a'cxni' chī hua'chi tastu'nūt.

¹⁷A'cxni' iclaaktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtujan chī chā'tin nīn. Xla' quilixa'malh ixmacapekcāna'j ē quihuanilh:

—Jā cajicua'nti. Quit xapūla ē ā'xmān. ¹⁸Quit xalakahuan. Quit xa'icnīni't ē chuhual'j icstālancuana'nli ē na'ictahui'la pō'ktu quilhtamacuj. Quit icka'lhī limāpa'ksin linin ē cā'linin. ¹⁹Catzo'kti tū hui'x laktzī'ni'ta' ē tū a'kspulamā'lh ē tū na'a'kspula. ²⁰Tatzē'knī't tū huanicu'tun a'ktojon sta'cu tū hui'x la'ktzi' na quimacapekcāna'j. Nā tatzē'knī't tū huanicu'tun a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. Tū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': a'ktojon sta'cu, ū'tunu'n xanapuxcu'ni' a'ktojon templo. A'ktojon pūmaksko ū'tza' quintachi'xcuhui't nac a'ktojon cā'lacchicni'.

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnilh xalani'n nac Efeso

2 Nā quihuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalani'n nac Efeso tī

tatapa'ksīni' Dios: "Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī cālē'mā'lh a'ktojon sta'cu na ixmacapekcāna'lj, ē latlā'huan na ixlacpu'na'itātca'n a'ktojon pūmaksko tū xa'oro. Xla' huan: ²Quit icca'tzi ixlipō'ktu tū tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzi scujni'ta'ntit ē tāyani'nī'ta'ntit ē jā jiclhua'nī'ta'ntit. Quit icca'tzi hui'xina'n jā cālīpātīyā'tit tī jā lactze chī'xcu'huī'n. Cuenta tlahua'yā'tit tī tahuan xla'ca'n apóstoles masqui jā apóstoles. Chuntza' hui'xina'n cālīlakapasnī'ta'ntit tī xmān ta'a'kskāhuī'nin. ³Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit ē pātīni'nī'ta'ntit quimpālacata ē jā jiclhua'nī'ta'ntit. ⁴Masqui tlahuakō'yā'tit ixlipō'ktu huā'mā', a'nan tū jā iclakati chī tlahua'yā'tit hui'xina'n. Ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n jātza' quilāpāxqui'yāuj chī xapūla. ⁵Calacapāstacna'ntit chī tzej ixquilāpāxqui'yāuj hui'xina'n xapūla. Chuhua'lj jātza' quilāpāxqui'yāuj chuntza'. Chuhua'lj calakpali'tit mintalacapāstacni'ca'n ē catlahua'tit chī ixtlahua'yā'tit xapūla. Palh jā nalakpali'yā'tit mintalacapāstacni'ca'n, quit na'iccālakminān hui'xina'n ē na'icmāpānū pūmaksko na mimpu'nanca'n. ⁶Chuntza' chī hui'xina'n quiclh laktzī'nā'tit tū tatlahua ā'makapitzin tī cāhuanicān nicolaítas chuntza' chī quit quiclh iclaktzī'n. ⁷Ti kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcu'huī't Dios. Tī tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka natahua' ixtahua'ca't qui'huī' tū māstā' xasāsti' latamat. Ū'tza' tū yālh jā māpa'ksīni'n Dios."

Tū Jesucristo cāmāca'tzinilh xalanī'n nac Esmirna

⁸Nā Espíritu Santo quihuanilh: —Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna tī tatapa'ksīni' Dios: "Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī xapūla ē ā'xmān, tī nilh ē lacastālancuana'nli. Xla' huan: ⁹Quit icca'tzi chī līpātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzi hui'xina'n lacxcamanī'nī'n. Masqui jā lacricujnu' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit tū ixtapalh. Quit icca'tzi cātālī'a'ksa'nān hui'xina'n tī tahuan xla'ca'n israelitas ē xmān ta'a'kskāhuī'nin. Xla'ca'n tatapa'ksīni' skāhuī'ni'. ¹⁰Jā cajicua'ni'tit hui'xina'n tū nacā'a'kspulayān. Skāhuī'ni' nacāmāchī'nīni'nān hui'xina'n, ixpālacata xla' lacasqui'n hui'xina'n nataxtutāyayā'tit na ixtej Dios. Hui'xina'n napātīni'nā'tit a'kcāuj quilhtamacuj. Naquilā'a'ka'i'ni'yāuj xmān quit hasta a'cxni' nani'yā'tit. Ē quit na'iccāmaxqui'yān xasāsti' latamat. ¹¹Ti kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcu'huī't Dios. Tī tatlajana'n, xla'ca'n jā catitapātīni'lh nac pūpātīn."

Tū Jesucristo cāmāca'tzinilh xalanī'n nac Pérgamo

¹²Nā Espíritu Santo quihuanilh: —Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Pérgamo tī tatapa'ksīni' Dios: "Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī ka'lhī espada sta'ya'nca' kēstitū'. Xla' huan: ¹³Quit icca'tzi ixlipō'ktu tū tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Icca'tzi hui'lā'na'ntit jā māpa'ksīni'n

skāhuī'ni'. Masqui hui'lā'na'nchipitit a'ntza', quilākexmatni'yāuj. Na mincā'lacchicni'ca'n a'ntza' hui'lh skāhuī'ni'. A'ntza' maknīca Antipas tī tzej ixmāsu'yu quimpālacata. Hui'xina'n jā makxtekni'ta'ntit chī a'ka'ī'ni'ta'ntit. ¹⁴Masqui chuntza' tlahua'yā'tit tū tze, a'nampala tū tlahua'yā'tit hui'xina'n ē quit jā quiminī'ni'. Makapitzin hui'xina'n a'ka'ī'yā'tit tū ixmāsu'yu Balaam. Xla' huanilh Balac cacāmātlahuīlh israelitas tū jā tze. Balac cāhuanilh tzē natahua' catūhuālh tū cāmaxqui'cani'ttza' ídolos. Nā cāhuanilh tzē nataka'lhī ixtā'lāpāxqui'nca'n. ¹⁵Nā makapitzin chī hui'xina'n jā makxteku'tunā'tit tū tamāsu'yu nicolaítas tū quit iclakmaka'n. ¹⁶Calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n. Palh jā nalakpalī'yā'tit, quit na'iccālakmimpalayān ē na'iccātā'lātlahua xla'ca'n tī ta'a'ka'ī' chī nicolaítas. Na'iccātā'lālitucsa tū nataxtu na quinquilhni' tū hua'chi espada. ¹⁷Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios. Tī tatlajana'n, quit na'iccāmaxqui' macsti'na'j ixlīhua'tca'n manā tū jā lakapascan. Nā na'iccāmaxqui' chā'tunu' xla'ca'n xastala'nka' chihuix jā tatzō'kni' a'ktin xasāsti' tacuhuini'. Nūn chā'tin ca'tzi tzamā' tacuhuini', xmān ū'tunu'n tī natamaktīni'n huā'mā' chihuix."

Tū Jesucristo cāmāca'tzinilh xalanī'n nac Tiatira

¹⁸Espíritu Santo quihuanilh:
—Chuntza' catzō'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Tiatira tī tatapa'ksīni'

Dios: "Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān ī'Ska'ta' Dios tī ka'lhī ixlakastapun chī xalamana't macscut ē ixtujan taxkaka hua'chi licān tū xaslamama. Xla' huan: ¹⁹Quit icca'tzi tū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzi chī lāpāxqui'yā'tit ē chī quilālakachi'xcuhui'yāuj ē chī quilātā'scujāuj ē chī tāya'ni'yā'tit. Quit icca'tzi chuhual'j hui'xina'n tlahua'yā'tit ā'chulā' xatze ē jā chī xapūla. ²⁰Masqui chuntza' tlahua'yā'tit a'nampala catūhuālh tū tlahua'palayā'tit hui'xina'n tū jā quiminī'ni'. Ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tamakxtekā'tit cāmāsu'yuni'yān puscāt tī huanican Jezabel. Huā'mā' puscāt cāhuaniyān xla' māsu'yu ixtachihuīn Dios. Jā ixlicāna' tū māsu'yu. Chuntza' cālī'a'kskāhuī'mā'n tū cāmāsu'yuni'yān. Ū'tza' litlahua'yā'tit tū jā tze hui'xina'n tī quilātapa'ksīni'yāuj quit. Ē ka'lhī'yā'tit mintā'lāpāxqui'nca'n ē hua'yā'tit tū cāmaxqui'cani't ídolos. ²¹Quit xa'icka'lhīmā'lh palh tzamā' puscāt nalakpalī ixtalacapāstacni'. Xla' jā makxteku'tun tū jā tze. ²²Ū'tza' quit na'iclimaxqui' a'ktin ta'jatāt tzamā' puscāt. Xla' natamā' na ixtama' ē napātīni'n. Ixtā'lāpāxqui'ni'n nā xla'ca'n natapātīni'n. Chuntza' na'ictlahua palh xla'ca'n jā tamakxteka tatlahua tū jā tze. ²³Nā na'iccāmaknī ixlacstīn tzamā' puscāt. Chuntza' nataca'tzikō' ixlipō'ktuca'n tī quintatapa'ksīni' quit iclakapaskō' ixtalacapāstacni'ca'n chī'xcuhui'n. Quit na'iccāmaxqui'yān mintatlajca'n chā'tunu' hui'xina'n chuntza' chī tlahuanī'ta'ntit.

²⁴Chuhua'lj macsti'na'lj na'iccāhuaniyān ā'makapitzin hui'xina'n xalani'n nac Tiatira. Na'iccāhuaniyān macsti'na'lj hui'xina'n tī jā stālani'ni'ta'ntit tū māsuyū puscāt Jezabel ē jā maksca'tni'ta'ntit tū ixtalacasqui'nin skāhui'ni'. Quit jā iccāhuaniyān hui'xina'n palh catlahua'pala'tit ā'chulā' tū xatze. ²⁵Xmān iccāhuaniyān hui'xina'n jā maktin camaxtektit tū ixlicāna' hasta a'cxni' na'icmimpala quit. ²⁶Tī tatlajana'n ē quintakexmatni' hasta a'cxni' nasputa ixlatamatca'n, quit na'iccāmaxqui' limāpa'ksin. Xlaca'n natamāpa'ksi' ixlipō'ktu cāl'acchicni'. ²⁷Na'iccāmaxqui' limāpa'ksin tū quimaxqui'ni't quinTāta'. Xlaca'n palha' natamāpa'ksi' cāl'acchicni'. Natamālakspūtū tī jā takexmatcu'tun, chuntza' chī chā'tin a'cxni' pa'klha pātin tla'ma'nc hasta lacpitzun taxtu. ²⁸Nā xlaca'n na'iccāmaxqui' tū hua'chi a'ktin mātuncuīni' sta'cu. ²⁹Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios."

Tū Jesucristo cāmāca'tzinilh xalani'n nac Sardis

3 Espiritu Santo quihuanih: —Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalani'n nac Sardis tī tatapa'ksini' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī macā'n Espiritu Santo nac a'ktojon cāl'acchicni' ē tī cālēmā'lh a'ktojon sta'cu. Xla' huan: Quit icca'tzi tū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Masqui huancan hui'xina'n

lahahua'nā'tit, quit iccālaktzi'nān chī xanīni'n. ²Skalalh catahui'la'tit. Ā'chulā' cakexpa'tni'tit Dios. Palh jā nakexpa'tni'yā'tit ā'chulā', hui'xina'n palhāsā' xamaktin napāza'nkāyā'tit Dios. Jā mākentaxtūni'ta'ntit ixlimāpa'ksin Dios. ³Calacapāstactit tū cātamāsu'yuni'n ē tū kexpa'tni'ta'ntit. Cakexpa'ttit ē calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n. Palh jā skalalh natahui'layā'tit, quit na'icmin xamaktin hua'chi chā'tin ka'lhāna'. Jā ca'tzican a'cxni' namin. Ē jā catica'tzītīt a'cxni' na'icchin quit. ⁴Xmān makapitzin hui'xina'n tī jā makahuasni'ta'ntit. Xlaca'n naquintatā'latā'kchoko. Natalhakā' xastala'nka' lu'xu'. Chuntza' ixlacasqui'nca ixpālacata xlaca'n tatlahua tū xatze na ixlacatin Dios. ⁵Tī tatlajana'n, xlaca'n natalhakā' xastala'nka' lu'xu'. Quit jā icticāxapani'lh ixtacuhuīni'ca'n nac libro jā cāzo'kcani't ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n. Na'iclichihuīna'n na ixlacatin quinTāta' ē na ixlacatinca'n ixāngeles chī xlaca'n quintatapa'ksini' quit. ⁶Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios."

Tū Jesucristo cāmāca'tzinilh xalani'n nac Filadelfia

⁷Espiritu Santo quihuanih: —Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalani'n nac Filadelfia tī tatapa'ksini' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī xmān ixlicāna' tū huan ē ū'tza' Dios. Xla' ū'tza' ka'lhī llave tū ixka'lhī rey David. Tū xla'

mālaqui', jāla tī namālacchō. Tū xla' mālacchō, nā jāla tī namālaqui'. Xla' huan: ⁸Quit icca'tzī tū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī hui'xina'n ka'lhī'yā'titcus macsti'nalj tahuixcān. Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit tū iccāmāsu'yuni'n ē quilākexmatni'nī'ta'uj. Quit icmālaqui'nī't a'ktin mākelhcha na milacatīnca'n ē jā tī tzē namālacchō. ⁹Ū'tza' huā'mā' tū na'ictlahua: Quit na'iccāmātzokostī, na milacatīnca'n, xlaca'n tī tatā'scuja skāhuī'ni'. Xlaca'n tahuan israelitas masqui jā israelitas. Xmān ta'a'kskāhuī'nin. Xlaca'n nataca'tzī quit iccāpāxqui'yān hui'xina'n. ¹⁰Quit iccāmāpa'ksīn hui'xina'n natāyani'yā'tit macsti'nalj. Hui'xina'n lakachi'xcuhyī'yā'tit huā'mā' limāpa'ksīn, ē tāyani'nī'ta'ntit, ē quit na'iccāmāktāyāyān a'cxni' namin tū natapūpātīni'n ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. A'cxni' na'a'kspula huā'mā', naca'tzīcan tī ixlicāna' ta'a'ka'ī'. ¹¹Quit palaj na'icmimpala. Jā camakxtektit tū maktīni'nī'ta'ntit. Chuntza' jā tī caticāmāmakchuyīn namaktīni'nā'tit mintatlajca'n. ¹²Xlaca'n tī tatlajana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūni'n ixtemplo quīnDios. Jā maktin catitaxtulh nac templo. Nac tzamā' tantūni'n na'iccātzō'kui'lī ixtacuhuīni' quīnDios ē ixtacuhuīni' ixcā'lacchicni' quīnDios. Ū'tza' tū huanican Jerusalén xasāsti' tū nayujāchi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. Ē xasāsti' quintacuhuīni' nā na'iccātzō'kui'lī nac tzamā' tantūni'n. ¹³Tī kexpa'tā'tit, tzej

cakexpa'ttit tū Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhyī't Dios."

Tū Jesucristo cāmāca'tzīnilh xalanī'n nac Laodicea

¹⁴Espīritu Santo quihuanih: —Chuntza' catzo'knu'ni' xapuxcu' xalanī'n nac Laodicea tī tatapa'ksīni' Dios: “Ū'tza' huā'mā' tū cāhuaniyān tī pō'ktu quilhtamacuj chihuīna'n tū ixlicāna'. Xla' pō'ktu quilhtamacuj māsu'yu tū ixlicāna'. Ū'tza' tī mālacatzuculh ixlīpō'ktu tū Dios ixlacasqui'n na'a'nan. Xla' huan: ¹⁵Quit icca'tzī tū tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Hui'xina'n jā quilākexmatni'cu'tunāuj ē jā makxtekcū'tunkō'yā'tit quintachihuīn. Quit iclacasqui'n nalīhui'līyā'tit naquilākexmatni'yāuj o xamaktin namakxtekkō'yā'tit quintachihuīn. ¹⁶Hui'xina'n jā lihūi'lī'nī'ta'ntit tū natlahua'yā'tit, ē ū'tza' iccālimakxtekcū'tunān. ¹⁷Hui'xina'n hua'nā'tit: Quina'n lacricujnu'. Pō'ktu tzej quincāta'a'nī'nani'yān ē jā tū quincāspuṭni'yān. Chuntza' hua'nā'tit. Hui'xina'n jā ca'tzīyā'tit. Hui'xina'n hui'lā'na'ntit xatalakmaka'ni' ē cā'līlakalhu'manat hui'xina'n. Quit iccālaktzī'nān hui'xina'n chī xcamanīni'n ē maclhpi'mpi'līni' ē lakatzī'nī'n. ¹⁸Quit iccāhuaniyān: Caquilāmaktamāhuáj oro tū xacāxlanī'ttza'. Chuntza' nalītaxtuyā'tit lacricujnu'. Nā caquilāmaktamāhuáj milu'xu'ca'n xastala'nka' tū nalhakā'yā'tit ixpālacata jā na'iccālaktzī'nān palh maclhpi'mpi'līni' hui'xina'n

ē chuntza' jā catimāxana'ntit. Caquilāmaktamāhuáj licu'chu' ē nacātalilacatlahuayān ē chuntza' tzej nalacahuāna'nā'tit. ¹⁹Ixlipō'ktuca'n tī iccāpāxqui', quit iccālacaquilhni ē iccāmakapātīnīn a'cxni' xluca'n tatlahua tū jā tze. Nā lacxtim nacā'a'kspulayān palh natlahua'yā'tit tū jā tze. Tzej calacapāstactit ē calakpalī'tit mintalacapāstacni'ca'n. ²⁰Quit icyālh nac mākelhcha ē ictoklmā'lh. Palh chā'tin nakexmata quintachihuīn ē namālaqui', quit na'ictanū na ixchic. Quina'n na'ictā'huā'yānāuj. ²¹Tī tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka xluca'n naquintatā'māpa'ksīni'n chuntza' chī quit ictlajana'lh ē chuhua'j ictā'māpa'ksīni'n quinTāta'. ²²Tī kexpa'tā'tit, tzej cakexpa'ttit tū Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhi'lt Dios.”

**Chī lakachi'xcuhi'can
Dios nac a'kapūn**

4 Ā'listān quit, Juan, iclaktzi'mpālh a'ktin talakahuān. Quit iclaktzi'lh a'ktin mākelhcha laqui'yālh nac a'kapūn. Ickexmatpālh tachihuīn chuntza' chī ickexmatli xapūla ē tū hua'chi a'ktin liskoli'. Huā'mā' tachihuīn quihuanilh:

—Catahua'ca' huā'tzā'. Quit na'icmāsu'yuni'yān tū na'a'kspula ā'listān.

²Palaj tunca Espīritu Santo quilē'lh nac a'kapūn. Nac a'kapūn ixyālh a'ktin laclhtahuī'lh tū ixpūmāpa'ksīn Dios ē a'ntza' ixui'lh chā'tin. ³Tī ixui'lh nac pūtahui'lh, ixlacan i'xkaka chī

a'ktin chihuix tū tzēhuani't ē tū xkaka chī jaspe ē chī cornalina. Na ixmacni' pūtahui'lh ixyālh a'ktin macxculi'ncā't chī a'ktin chihuix xasca'yā'hua' tū huanican esmeralda ē tū xatapalaxla'. ⁴Na ixmacni' pūtahui'lh ixtayāna'mpālh pu'xamatā'ti' laclhtahuī'lh. A'ntza' ixtahuī'lāna'lh pu'xamatā'ti' lakōlu'n. Stala'nka' ixtalhakā'nca'n. Ixtacucui'lāna'lh ixcoronaca'n tū xa'oro. ⁵Ē taxtulh nac pūtahui'lh makli'pit ē jilini' ē tachihuīn. Na ixlacatzuna'j kentojon ka'tla' macscut ixtalamayāna'lh. Ixtayāna'lh na ixlacatzuna'j pūtahui'lh. Xla' ū'tza' tū huanicu'tun Espīritu Santo. ⁶Na ixlacatzuna'j pūtahui'lh ixmā'lh hua'chi a'ktin mar tū hua'chi vidrio.

Na ixlacatzuna'j pūtahui'lh ixtayāna'lh kelhatā'ti' na ixa'katzā'stūtā'ti'. Xluca'n ixtaka'lhī lhūhua' ixlakastapunca'n ē chuntza' tzē ixtalaktzi'n tū ixui'lh na ixlacatinca'n ē tū ixui'lh na ixchakēnca'n. ⁷Chā'tin ixtasu'yu chī león. Ixlīchā'tu' xla' ixtasu'yu chī lakatin huācax. Ixlīkelhatu'tun huampala, xla' ixka'lhī ixlacan chī ixa' chi'xcu'. Ixlīkelhatā'ti' xla' ixtasu'yu chī lakatin pīchāhua' ixkosnū'ntlā'huan. ⁸Chā'tunu' chī kelhatā'ti' ixtaka'lhī kenachāxanā'n ixlīkosnu'ca'n. Ixlīkosnu'ca'n pō'ktu lakastapun ixtaka'lhī na ixchakēn ē na ixlacapūn. Xluca'n ixtapixtli' cā'cuhi'ni' ē tzi'sa. Jā maktin ixtamakxteka palh jā natahuan:

Calakachi'xcuhi'ca Māpa'ksīni'
Dios tī ka'lhikō' litli'huī'qui
ē ū'tza' tī huī'lh, ē pō'ktu
quilhtamacuj ixui'lh, ē pō'ktu
quilhtamacuj natahui'la.

⁹Chuntza' kelhatā'ti' ixtamakapāxui Dios ē ixtalakachi'xcuhui' ē ixtamaxqui' tapāxcatca'tzīn Dios tī ixui'llh nac pūtahui'llh ē tī hui'llh pō'ktu quilhtamacuj. ¹⁰A'cxni' kelhatā'ti' ixtahuan chuntza', kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n ixtalaktatzokosta Dios a'ntza' jā ixui'llh na ixpūtahui'llh. Chuntza' ixtamakapāxui Dios tī hui'llh pō'ktu quilhtamacuj. Ixtahui'lli ixcoronaca'n na ixlacatīn Dios ē ixtahuan:

¹¹QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksini' ē ixlacasqui'nca namakapāxui'ca'na' ē nalakachi'xcuhui'ca'na'. Nā ixlacasqui'nca naka'lhī'ya' lhūhua' līli'hui'qui ixpālacata hui'x cāmālacatzucuni'ta' ixlipō'ktu. Mintalacapāstacni' lakō'nī't ixlipō'ktu tū a'nan.

Ca'psnap ē Cordero

5 Quit iclaktzī'llh a'ktin ca'psnap tū ixtapāsmilini't. Ixchi'pahui'llh na ixmacapekcāna'j Dios jā ixui'llh na ixpūmāpa'ksin. Ixtatzo'kni' na ixchakēn ē na ixpūlacni'. Ca'psnap ixpāsmilicani't ē ixlilhcā'cani't a'ktojon sellos. ²Quit iclaktzī'llh chā'tin ángel tli'hui'qui. Palha' chihuina'nli ē kelhasqui'nīni'llh:

—¿Tīchu ka'lhī limāpa'ksin nalacxti'ta sellos jā lhcā'cani't ē namālakapitzi xatapāsmili ca'psnap?

³Jā maclaca nūn chā'tin tī ixka'lhī limāpa'ksin napūxcuta ca'psnap ē nalaktzī'n na ixpūlacni'.

Jā maclaca nūn chā'tin nac a'kapūn ē nūn nac cā'ti'ya'tna' ē nūn nac cā'linīn. ⁴Quit xa'iclicālhuan ixpālacata jā maclaca nūn chā'tin tī ixka'lhī limāpa'ksin napūxcuta tzamā' ca'psnap ē nalaktzī'n na ixpūlacni' tzamā' ca'psnap. ⁵Chā'tin kōlu' quihuanilh:

—Jā cacalhua'nti. Tī ixtacuhuīni' León xala' tribu ixla' Judá ē xla' ū'tza' i'xū'nātā'nat David, xla' tlajana'nī't. Xla' ka'lhī limāpa'ksin nalacxti'ta a'ktojon sellos ē namālakapitzi ca'psnap.

⁶Ā'līstān iclaktzī'llh chā'tin tī ixuanican Cordero tī ixyālh na ixlacpu'na'i'tātca'n kelhatā'ti' tī ixtayāna'llh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē lakōlu'n tī ixtahui'llāna'llh. Cordero ixyālh masqui ixtasu'yu xla' ixmaknīcāni'ttza'. Cordero ixka'lhī kentojon ixa'kalokot ē a'ktojon ixlakastapun. A'ktojon lakastapun ū'tza' huanicu'tun Espīritu Santo tī Dios macamini't na ixlipō'ktu nac cā'ti'ya'tna'. ⁷Xatapāsmili ca'psnap ixchi'pahui'llh na ixmacapekcāna'j Dios jā ixui'llh na ixpūmāpa'ksin. Tī ixtacuhuīni' Cordero laka'llh ē maktini'llh xatapāsmili ca'psnap. ⁸A'cxni' maktini'llh, kelhatā'ti' tī ixtayāna'llh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n talaktatzokostalh Cordero. Chā'tunū chī lakōlu'n ixtaka'lhī a'katunū arpa. Ixtaka'lhī a'ktin copa tū xa'oro jā ixmojōcan siyentzu. Ū'tza' ixoracionca'n tī tatapa'ksini' Dios.

⁹Xlaca'n ixtapixtli' xasāsti' tapixtli'n: Hui'x minī'ni' namaktini'na' ca'psnap ē nalacxti'ta' sellos tū lilhā'cani't ixpālacata hui'x limacamāstā'na'nca'.

Minka'lhni' ū'tza' lixoko'
ixcuentaca'n xalanī'n na
ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj ē tī
tachihuīna'n xtum tachihuīn
ē xalanī'n ixlipō'ktu
cā'lacchicni'.

Chuntza' xlaça'n tzē
natatapa'ksini' Dios.

¹⁰Hui'x cālacsacui'lini'ta'
natamāpa'ksini'n ē
natatā'scuja Dios.

Xlaça'n natamāpa'ksini'n nac
cā'ti'ya'tna'.

¹¹Quit iclaktzi'mpāl̄h ē ickexmatli
ixtachihuīna'n a'klhūhua' millón
ángeles tī ixtalītamacsti'lini'ti
pūtahuī'lh ē kelhatā'ti' tī
ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē
lakōlu'n. ¹²Xlaça'n palha' tahuanli:

Mini'ni' namaxqui'can
litli'hui'qui Cordero tī
maknīca.

Mini'ni' namaxqui'can
ixlipō'ktu.

Xla' ka'lhī ixlipō'ktu
talacapāstacni' ē tahuixcān.

Mini'ni' xmān ū'tza'
nalakachi'xcuui'can ē
nalaktaquilhpūtacan ē
namāka'tli'can.

¹³Ē nā ickexmatli chī
tachihuīna'nli ixlipō'ktu tū Dios
cāmālacatzuculh nac a'kapūn ē nac
cā'ti'ya'tna' ē nac cālīnin ē nac mar.
Tahuanli:

Dios tī huī'lh na
ixpūmāpa'ksin ē nā Cordero
cacālaktaquilhpūtaca ē
cacālakachi'xcuui'ca ē
cacāmakapāxuīca.

Cataka'lhil̄h lhūhua' litli'hui'qui
chī pō'ktu quilhtamacuj ē chī
tihua'na'.

¹⁴Tahuanli kelhatā'ti' tī
ixtayāna'lh nac a'katzā'stūtā'ti':
—iĒ chuntza' calalh!

Kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n
talaktaquilhpūtalh ē tamakapāxuīlh
Dios tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē
chī tihua'na'.

A'ktojon sellos

6 Ā'listān iclaktzi'lh a'cxni'
xti'tli Cordero chū'cus
xa'a'ktojon sellos. Ickexmatli chī
chihuīna'nli chā'tin chī kelhatā'ti'
tī ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti'.
Ixtachihuīn ickexmatli chī jilini'.
Quihuanilh:

—iCata't laktzi'na'!

²Quit iclaktzi'lh lakatin cahuāyuj
xastala'nka'. Tī ixkēhuī'lh ixka'lhī
a'ktin ixa'ksmūt. Maxqui'ca
a'ktin corona. Xla' ixtasu'yu chī
chā'tin tī ixtlajana'nī't ē a'mpāl̄h
tlajana'mpala.

³Ā'listān Cordero xti'tpāl̄h
ixli'a'ktu' sello. Ickexmatli
chī chihuīna'nli ixlichā'tu' chī
kelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na
ixa'katzā'stūtā'ti'. Quihuanilh:

—iCata't laktzi'na'!

⁴Taxtupāl̄h ā'lakatin cahuāyuj
xatzu'tzo'ko. Tī ixkēhuī'lh
maxqui'ca limāpa'ksin natlahua
lāta'lan nac cā'ti'ya'tna'. Maxqui'ca
limāpa'ksin natalāmaknī
tachi'xcuui't. Maxqui'ca kentin
ka'tla' espada.

⁵Ā'listān Cordero xti'tpāl̄h
ixli'a'ktu'tun sello. Ickexmatli
chī chihuīna'nli ixlikelhatu'tun.
Quihuanilh:

—iCata't laktzi'na'!

Iclaktzi'lh lakatin cahuāyuj
xapūtze'nke. Tī ixkēhuī'lh

ixchi'patēlha a'ktin pūpūlhcān.
⁶Ickexmatpālh a'ktin tachihuīn tū
 taxtulh ixpu'nanca'n kelhatā'ti' tī
 ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti'.
 Huanli:

—A'ktin kilo trigo ixtapalh
 tū tlajacan a'ktin quilhtamacuj.
 A'ktu'tun kilo cebada ixtapalh tū
 tlajacan a'ktin quilhtamacuj. Jā
 pāxcat catililaca aceite ē vino.

⁷Ā'listān Cordero xti'tpālh
 ixli'a'ktā'ti' sello. Ickexmatli chī
 huanli ixlikelhatā'ti'. Quihuanilh:
 —iCata't laktzi'na'!

⁸Iclaktzi'lh lakatin cahuāyuj
 xasmucucu. Tī ixkēhui'lh
 ixmāpācuhuīcan Līnīn. Na
 ixchakēn ixmimā'cha' chā'tin tī
 ixmāpācuhuīcan Cā'līnīn. Xlaca'n
 cāmacamaxquī'ca lītlī'hui'qui
 natamāpa'ksīnī'n ixli'a'ktā'ti'
 cā'quilhtamacuj. Cāmaxquī'ca
 lītlī'hui'qui tzē natalīmāknīnī'n
 espada ē tatzī'ncstat ē taljatāt ē
 animalh tū taha'nan.

⁹Ā'listān Cordero xti'tpālh
 ixli'a'kquitzis sello. Quit iclaktzi'lh,
 na ixtampīn pūmacamāstā'n, tī
 ixcāmāknīcanī'ttza' ixpālacata
 xlaca'n ixtamāsu'yunī't ixtachihuīn
 Dios ē jā maktin tamakxtekli.

¹⁰Xlaca'n palha' ixtachihuīna'n ē
 tahaunli:

—QuinDiosca'n, hui'x tze ē pō'ktu
 tze tū tlahuānī'ta'. Hui'x pō'ktu
 mākentaxtūya' tū hua'na'. ¿Jā'cxni'
 nacāputzāna'ni'ya' tachi'xcuhui't
 xalanī'n nac cā'ti'ya'tna'?
 ¿Jā'cxni' nacāmākapātīnī'na' tī
 quincātamāknīnī'ta'n?

¹¹Xlaca'n ixlipō'ktuca'n
 cāmaxquī'ca ixtalhakā'nca'n
 xastala'nka'. Cāhuanica:

“Caka'lhī'tit ā'macsti'nalj a'cxni'
 nataketzikō' ixlipō'ktuca'n
 mintā'timīnca'n tī tatā'scuja Cristo
 ē nacāmāknīcan chuntza' chī
 hui'xina'n.”

¹²Quit iclaktzi'lh chī Cordero
 xti'tpālh ixli'a'kchāxan sello. Palha'
 tzuculh tachiqui ti'ya't. Chī'chini'
 xapūtzē'nke lakō'lh chī pūtin lu'xu'
 xapūtzē'nke ē lhtululu. Mālhcu'yu'
 tzu'tzo'ko lakō'lh hua'chi ka'lhni'.
¹³Sta'cu tamincha' nac a'kapūn ē
 tayujli nac cā'ti'ya'tna' chuntza' chī
 xastaka higos yuja a'cxni' ū'nun
 lacachiqui xaqui'hui'. ¹⁴A'kapūn jātza'
 ixtasu'yu. Chī a'ktin ka'tla' ca'psnap tū
 xatapāsmili. Tatapekpānūlh ixlipō'ktu
 kēstīnī'n ē pītzuna'lj ti'ya't na ixpu'nan
 mar. ¹⁵Tatatzē'kli napuxcu'nu'
 xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē nā
 tī ixtamāpa'ksīnī'n ē generales ē
 lacricujnu' ē tachi'xcuhui't tī ā'chulā'
 ixtasquī'nī ē pō'ktu tachi'xcuhui't tī
 xatastā'maka ē nā tī jā xatastā'maka.
 Ixlipō'ktuca'n tatatzē'kkō'lh nac lhu'cu'
 ē nac cā'talhpānna' nac kēstīnī'n.
¹⁶Ixtata'sa ē ixtahuani kēstīnī'n ē
 talhpānī'n:

—Cayujtit ē caquilā'a'klhta'lauj ē
 chuntza' tzē na'ictatzē'kāuj na ixlacatīn
 Dios tī hui'lh nā ixpūmāpa'ksīn.
 Caquilāmātzē'kui na ixlacatīn
 tī huanican Cordero ixpālacata
 xla' naquīncāmākapātīnīnān tū
 ictlahuānī'tauj.

¹⁷Chilhtza' quilhtamacuj tū
 napūxokoni'can Dios. Nūn chā'tin tī
 tzē natāyani'.

**Cātankāhui'lica ixsello Dios
 i'xū'nātā'natna' Israel**

7 Ā'listān iccālaktzi'lh
 kelhatā'ti' ángeles ixtayāna'lh

na ixtemplo cā'cuhuīni' ē tzi'sa. Dios tī hui'llh nac pūtahui'llh, xla' cāmaktaka'lha xlaca'n. ¹⁶Chuntza' xlaca'n jātza' maktin catitatz'i'ncli. Jātza' maktin catitakelhpūtilh pō'ktu quilhtamacuj. Chi'chini' jātza' caticāmacchālh ē jātza' maktin caticājicsmāhuī'llh. ¹⁷Jātza' tū caticā'a'kspulalh, ixpālacata Cordero tī hui'llh na ixpu'nān pūtahui'llh, ū'tza' nacāmaktaka'lha. Nacālē'n jā taxtuhui'llh xcān tū mās'tā' xasāsti' latamat. Dios nacāmāko'xamāka'tli' ē jātza' catitacalhuanli.

Xtī'tca ixli'a'ktojon sello

8 Cordero xtī'tli ixli'a'ktojon sello. Ca'cs ā'huā'na'llh nac a'kapūn chī i'tāt hora. ²Ā'listān iccālaktzi'llh kelhatojon ángeles tī ixtayāna'llh na ixlacatīn Dios. Xlaca'n cāmaxqui'ca kentojon liskoli'. ³Ā'listān chimpālh ā'chā'tin ángel ē ixlīmīn a'ktin pūquilhcu tū xa'oro. Tāyalh na ixlacatzuna'j pūmacamāstā'n. Xla' maxqui'ca lhūhua' siyentzu tū namaxqui'can Dios nac pūmacamāstā'n tū xa'oro na ixlacatzuna'j pūtahui'llh. Macamāstā'llh tzamā' siyentzu ē nā ixoracionca'n ixtachi'xcuhui't Dios. ⁴Xajini' siyentzu taxtulh na ixmacan ángel ē tā'kayāhualh. Chā'llh na ixlacatīn Dios. Nā a'ntza' chā'llh ixoracionca'n ixtachi'xcuhui't Dios. ⁵Ángel chi'palh pūquilhcu ē limātzumalh jala'nat nac pūmacamāstā'n ē pūxtekelh nac cā'ti'ya'tna'. Tzuculh jili ē makli'pli ē macasā'nalh ē tachiquilh ti'ya't.

Liskoli'

⁶Ā'listān kelhatojon ángeles tatacāxli nataskoli'.

⁷Xapūla ángel skoli'llh. Yujli chejet ē macscut ixtā'lacxtuca ka'lhni'. Palha' mincha' nac cā'ti'ya'tna'. Ixliquilhmactu'tun ti'ya't lhculh. Ixliquilhmactu'tun qui'hui' lhculh. Ixli'pō'ktu seket xastaka lhucukō'llh.

⁸Ixlīchā'tu' ángel skoli'llh. Maka'nca nac mar tū hua'chi a'ktin ka'tla' sipej tū i'lhcumā'llh. Ixli'a'ktu'tun mar ka'lhni' lakō'llh. ⁹Tanikō'lh ixliquilhmactu'tun ixli'pō'ktu tū ixui'llh nac mar. Cāmālakuanīca ixliquilhmactu'tun barcos.

¹⁰Ā'listān ixlikelhatu'tun ángel skoli'llh. Mincha' nac a'kapūn a'ktin sta'cu xaka'tla' ē ixlamatēlha chī a'ktin ka'tla' lamanat. Xla' yujli na ixlikentu'tun ka'tla' xcān ē mu'sni'. ¹¹Sta'cu ixtacuhuīni' Xaxū'ni'. Ixliquilhmactu'tun xcān taxū'yankō'llh. Lhūhua' tachi'xcuhui't talaknīlh a'cxni' tahua'llh xaxū'ni' xcān.

¹²Ā'listān ixlikelhatā'ti' ángel nā skoli'pālh. Lactlahuaca ixliquilhmactu'tun chi'chini' ē nā ixliquilhmactu'tun mālhcuyu' ē sta'cu. Cālaclahuaca ē jātza' ixtamāxkakēni'n. Jā i'xkaka a'ktā'ti' hora cā'cuhuīni'. Jā i'xkaka a'ktā'ti' hora tzi'sa.

¹³Ā'listān quit iclaktzi'llh ángel tī ixkosnū'ntlā'huan nac cā'ū'ni'n. Ickexmatli chī palha' huanli: —iKoxatī tala ixli'pō'ktuca'n tī tahui'lāna'llh nac cā'ti'ya'tna' a'cxni' nataskoli' ā'xmān kelhatu'tun ángeles!

9 Ā'listān ixlikelhaquitzi' ángel skoli'llh. Quit iclaktzi'llh a'ktin sta'cu tū mincha' nac a'kapūn ē chilh nac cā'ti'ya'tna'.

Sta'cu maxqui'ca llave i'xla' lhu'cu' xapülhmā'n ē tū jā ka'lhī ixtampūn. ²Sta'cu mālaqui'lh xapülhmā'n lhu'cu'. Tā'cxtuchi lhūhua' jini' hua'chi jā hui'lh lhūhua' macscut. Lhūhua' jini' tamacatalh ē ū'ni' xapütze'nke lakō'lh. Jātza' tasu'yulh chi'chini'. ³Tzamā' jini' tataxtulh xtu'qui' ē tachilh nac cā'tiya'na'. Cāmaxqui'ca talacasqui'nīn nataxcana'n hua'chi a'caculūtl. ⁴Cāhuanica jā tū natatlahuani' seket nūn qui'hui' ē nūn tacha'nān. Xmān tzē natamātakāhui' tachi'xcuhui't tī jā taka'lhī na ixtankānca'n sello tū i'xla' Dios. ⁵Cāmaxtekca xtu'qui' natamakapātīnīn tzamā' tachi'xcuhui't xmān a'kquitzis mālhcuyu'. Taxcana'lh hua'chi a'caculūtl ē chuntza' cāmakapātīnīnca. Jā cāmaxtekca natamaknī tachi'xcuhui't. ⁶A'cxni' na'a'kspula huā'mā', tachi'xcuhui't nataputza i'xlīnīnca'n ē jā catitamaclalh. Xlaca'n natanīcu'tun ē jāla catitanilh. ⁷Xtu'qui' ixtahuani't chī cahuāyuj tacāxyāna'lh'tza' chī a'cxni' nata'a'n natalāta'la. Na ixa'kxākca'n ixtaka'lhī hua'chi coronas tū xa'oro. Ixlacanca'n chī ixlacan chā'tin chi'xcu' ixtahuani't. ⁸Ixya'jca'n ixtasu'yu chī ixya'j chā'tin puscāt. Ixtatzanca'n chī ixtatzan león. ⁹Ixtacu'xahua'ca'nal hua'chi licā'n. Chī ixtamacasā'nan ixpekenca'n chī macasā'nan lhūhua' carreta a'cxni' ta'a'n tatu'jnuntēlha natalāta'la. ¹⁰Ixtalīxcana'n i'stajanca'n hua'chi a'caculūtl xcana'n. I'stajanca'n tzē ixtalimātakāhui' tachi'xcuhui't xmān a'kquitzis mālhcuyu'.

¹¹Xtu'qui' ixtaka'lhī chā'tin ixpuxcu'ca'n. Xla' ū'tza' ángel tī ixmacamaxqui'cani't xapülhmā'n lhu'cu'. Huā'mā' ángel ixtacuhuini' Abadón ixtachihuīnca'n hebreos, ē Apolión ixtachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanicu'tun Mālaksputūnu'. ¹²Chuntza' a'kspulalh chū'cus lakuat. Sputacus ā'a'ktu' lakuat.

¹³Ixlīkelhachāxan ángel nā skoli'lh. Ickexmatli a'ktin tachiuhūn tū mincha' ixa'katzā'stūtā'ti' pūmacamāstā'n tū xa'oro tū ixyāl h na ixlacatīn Dios. ¹⁴Huanilh ixlīkelhachāxan ángel tī ixka'lhī ixlīskoli'.

—Cācāmaxtekteki kelhatā'ti' ángeles tī cāchī'cani't na ixquilhtūn ka'tla' xcān tū ixtacuhuini' Eufrates.

¹⁵Cāmaxtekca kelhatā'ti' ángeles. Xlaca'n ixtacāxui'lāna'lh'tza' ixpālacata ixtaka'lhīmā'nal h huā'mā' cā'ta ē huā'mā' mālhcuyu' ē huā'mā' quilhtamacuj ē huā'mā' hora a'cxni' nacāmaknīcan ixlīquilhmactū'tun tachi'xcuhui't. ¹⁶Ixuanca'n ixui'lh a'ktu' ciento millón tropas kētahui'lāna'ni'n.

¹⁷A'cxni' quit xa'iclakachuyamā'lh, iccālaktzī'lh tzamā' cahuāyuj ē nā tī ixtakētahui'lāna'lh. Ixtacu'xahua'ca'nal h hua'chi lamanat ē xasmataka ē lhmucucu chī azufre. Ū'tza' tū ixtalītamaktāya. Cahuāyuj ixtaka'lhī ixa'kxākca'n chī i'xla' león. Tū taquilhtaxtulh pō'ktu macscut ē jini' ē azufre. ¹⁸Tzamā' cālīmaknīca ixlīquilhmactū'tun tachi'xcuhui't. Cālīmaknīca macscut ē jini' ē azufre tū taquilhtaxtulh cahuāyuj. ¹⁹Cahuāyuj tzē ixtalīxcana'n ixquilhni'ca'n ē tzē

ixtalimātakāhui'nin i'stajanca'n. I'stajanca'n chī lūhua' ixuanī't ē ixtaka'lhī ixa'kxākca'n. Chuntza' i'stajanca'n tzē ixtalimātakāhui'nin.

²⁰Ē makapitzīn tī jā talaknīlh lakuat, xla'ca'n jā tamakxtekli tamakapāxui' ídolos tū ū'tunu'n ixtatlahuanī't. Jā tamakxtekli tamakapāxui' ixlacscujni'n skāhui'ni' ē ídolos tū xa'oro ē plata ē bronce ē chihuix, masqui ídolos jā talacahuāna'n ē jā takexmata ē jā tatlā'huan. ²¹Huā'mā' tachi'xcu'huī't jā tamakxtekli tamakni'ni' ē jā tamakxtekli taxantilhni'n. Jā tamakxtekli taka'lhī ixtā'lāpāxqui'nca'n ē jā tamakxtekli taka'lhāna'n.

Ángel tī ixchi'pani't libro

10 Ā'listān iclaktzi'mpāl'h chā'tin ángel tī ixka'lhī lhūhua' liti'huī'qui. Yujchi nac a'kapūn. Ixlitamacsti'li' a'ktin poklhnu'. Na ixa'kxāk ixlitamacsti'li' a'ktin macxcu'li'ncā't. Ixlacan ixmāxkakēni'n chī chī'chini'. Ixtujani'n ixtatasu'yu hua'chi tantūni'n tū i'lhucyumā'lh. ²Ixchi'pani't a'ktin xamacsti'nal'j libro tū ixmālakapitzicani't. Yāhualh ixtantūpekāna'j nac mar ē ixtantūpekxuqui ixyāhuani't nac cā'ti'ya'tna'. ³Palha' ta'salh chī ta'sa lakatin león. A'cxni' ta'salh, takelhtini'lh kelhatojon jilini'ni'n. ⁴A'cxni' kelhatojon jilini'ni'n ixtachihuina'ni'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Ickexmatli a'ktin tachihuīn tū mincha' nac a'kapūn. Quihuanilh: —Jā catzo'kti. Tzē'k naca'tziya' tū tahuanli kelhatojon jilini'ni'n.

⁵Ā'listān ángel tī iclaktzi'lh ixyāl'h nac mar ē nac ti'ya't, xla' makayāhualh ixpekāna'j nac a'kapūn. ⁶Huanli ixlicāna' por Dios tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē tlahuani't a'kapūn ē ti'ya't ē mar ē ixlipō'ktu tū a'nan. Huanli: —Jātza' catitamakapalilh. ⁷A'cxni' ixlikelhatojon ángel naskoli' a'cxni' namākentaxtūcan tū ixtalacasqui'nin Dios tū chuhua'j tzē'k huī'lh. Chuntza' Dios cāhuanilh a'kchihuina'ni'n xalani'n makāstza' tī ixtatā'scuja Dios.

⁸Ā'listān ickexmatpāl'h tachihuīn xala' nac a'kapūn tū xa'ickexmatni'ttza' pūla. Quihuanilh: —Capit ē camaktini' libro tū mālkapitzicani't tū chi'payāl'h ángel tī yāl'h nac mar ē nac ti'ya't.

⁹Iclaka'lh ángel ē icsqui'ni'lh libro xamacsti'nal'j. Quihuanilh: —Caquimakti ē cahua't. Nalipūlakxū'ya'na' ē masqui se'ksi' chī xaxcān cera nakelhua'na'na' na minquilhni'.

¹⁰Icmaktini'lh xamacsti'nal'j libro tū ixchi'payāl'h ángel ē icua'lh. Se'ksi' icquilmakca'tzil'h, chī ta'xcāt. A'cxni' xa'icua'ni'ttza', iclipūlakxū'ya'nkō'lh. ¹¹Quihuanica: —Ixlacasqui'nca nali'a'kchihuina'mpala'ya' ā'maktin tū Dios huan ixpālacata lhūhua' tachi'xcu'huī't xalani'n lhūhua' cā'lacchicni' ē xalani'n kempāl'hūhua' tachihuīn ē nā napuxcu'nu'.

Chā'tu' a'kchihuina'ni'n

11 Quimaxqui'ca kentin a'ctzuna'j qui'huī' tū lipūlhcān. Quihuanica: —Capit ē calaclhca' ixtemplo Dios ē pūmacamāstā'n.

Cacāpūtle'ke ixlīpō'ktuca'n
 tī tamakapāxūi Dios a'ntza'.
²Jā tilaclhcāya' ixtanquilhtin
 templo. Jā tilhcāya' ixpālacata
 xla' cāmacamaxqui'cani'ttza'
 xala' ā'lacatin. Ū'tunu'n
 natalacchi'ntatēlhakō'
 ixcā'lacchicni' Dios tu'pu'xamatu'
 mālhcuyu'. ³Quit iccāka'lhī
 chā'tu' quina'kchihuīna'nī'n.
 Na'iccāmaxqui' limāpa'ksin
 ixpālacata nata'a'kchihuīna'n
 xlaca'n chuntza' chī iclacasqui'n
 ixlīpō'ktu a'ktin mil ē a'ktu' ciento
 ē tu'tumpu'xam quilhtamacuj.
 Natalhakā' xapūtze'nke lu'xu' tū
 nalītasu'yu chī talīpuhuan.
⁴Chā'tu' a'kchihuīna'nī'n xlaca'n
 kentū' xaqui'hui' oliva ē nā a'ktu'
 pūmaksko tū tayāna'lh na ixlacatin
 Dios tī māpa'ksikō' cā'quilhtamacuj.
⁵Palh tī nacātlahuani'cu'tun tū
 jā tze, xlaca'n nataquilhtaxtu
 lamana' tū nacālihcuayukō'
 ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n.
 Chuntza' natanī catīxcuhuālh
 tī nacātlahuani'cu'tun tū jā tze.
⁶Tzamā' chā'tu' a'kchihuīna'nī'n
 taka'lhī litli'hui'qui natahuan ē
 jā catimilh xcān a'cxni' xlaca'n
 ta'a'kchihuīna'mā'nalhcus
 ixpālacata Dios. Taka'lhī litli'hui'qui
 natalakpalī xcān ē ka'lhni'
 nalītaxtu. Taka'lhī litli'hui'qui
 natamacamin ixlīpō'ktu lakuat ē
 līnīn nac cā'quilhtamacuj pō'ktu
 a'cxni' xlaca'n natalacasqui'n.
⁷A'cxni' natahuankō' tū natahuan
 ixpālacata Dios, animalh tū nataxtu
 xapūlh mā'n lhu'cu', xla' ū'tza'
 nacātā'la xlaca'n. Nacāskāhui'
 ē nacāmaknī. ⁸Ixmacni'ca'n
 natatamā' nac cā'tejen nac

cā'lacchicni' jā quiMāpa'ksīni'ca'n
 Jesucristo xtokohua'ca'ca.
 Ū'tza' tze limāpācuhuīcan
 huā'mā' cā'lacchicni' Sodoma
 ē nā Egipto masqui jā chuntza'
 ixtacuhuīni'. ⁹Natamā' ixmacni'ca'n
 a'ktu'tun quilhtamacuj
 ā'i'tāt. Natalaktzi'n līlhūhua'
 tachi'xcuhui't xalanī'n ixlīpō'ktu
 cā'lacchicni' ē chī kempālhūhua'
 tachihuīn. Jā caticāmaxtekca
 nacāmā'cnūcan. ¹⁰Tī tahui'lāna'lh
 nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n
 natalīpāxuhua a'cxni'
 nacālaktzi'ncan xanīn. Natatlahua
 cā'tani' ē natapāxuhua ē
 natalāmaxqui' talakalhu'mān.
 Chuntza' natatlahua ixpālacata
 jā tze tamacka'tzilh a'cxni'
 tzamā' chā'tu' a'kchihuīna'nī'n
 ixtachihuīna'n ixpālacata Dios.
¹¹Ā'līstān chī ixlī'a'ktu'tun
 quilhtamacuj ā'i'tāt Dios
 cāmālacastālancuanīlh ē
 tatā'kaqui'lh. Ixlīpō'ktuca'n tī
 talaktzi'lh tajicua'nli. ¹²Ā'līstān
 tzamā' chā'tu' a'kchihuīna'nī'n
 takexmatli a'ktin tachihuīn xala'
 nac a'kapūn. Cāhuanīlh:
 —Cata'ntit ā'tzā'.
 Tatahua'ca'lh nac
 poklhnu' hasta nac a'kapūn.
 Ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n talaktzi'lh
 chī tatā'kayāhualh. ¹³Palaj
 tunca tzuculh tachiqui ti'ya't.
 Ixliquilhmaccāuj cā'lacchicni'
 mālakuanīca. A'ntza' tanīlh
 a'ktojon mil tachi'xcuhui't
 ixpālacata tachiquilh ti'ya't. Tī jā
 tanīlh, tajicua'nli ē tamāka'tli'lh
 Dios tī xala' nac a'kapūn.
¹⁴Ixlī'a'ktu' lakuat a'kspunī't ē
 palaj namimpala ixlī'a'ktu'tun.

Ixli'a'ktojon liskoli'

¹⁵Ixlikelhatojon ángel skoli'pálh.
Palha' tzuculh tachihuína'n
makapitzín nac a'kapün ē ixtahuan:
Chuhual'j quinDiosca'n māpa'ksi
ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj.
Ē nā chuntza' Cristo nā
māpa'ksī.
Xla' namāpa'ksini'n pō'ktu
quilhtamacuj.

¹⁶Kelhapu'xamatā'ti' lakōlu'n tī
ixtahui'lāna'lh na ixpūtahui'lhca'n
na ixlacatīn Dios, xla'ca'n
talaktaquilhpūtalh Dios ē
tamakapāxuihl. ¹⁷Xlaca'n tahuanli:
Hui'x quiMāpa'ksini'ca'n Dios ē
hui'x ka'lhikō'ya' limāpa'ksin.
Hui'x hui'la' ē pō'ktu
quilhtamacuj ixui'la' ē pō'ktu
quilhtamacuj natahui'la'ya'.
Iccāmaxquī'yān
tapāxcatca'tzīn ixpālacata
quilāmāsu'yuni'ni'ta'uj chī
ka'lhī'ya' milīli'huī'qui ē chī
māpa'ksini'na'.

¹⁸Xalanī'n nac cā'lacchicni' ē
nac cā'quilhtamacuj pō'ktu
tasītzī'lh.
Chilhtza' quilhtamacuj tū
natapūxokoni'yān hui'x tī
quinDiosca'n.
Huī'x nacāputzāna'ni'ya'tza'
nīnī'n.
Hui'x nacāmaxquī'ya'
ixtatlajca'n xla'ca'n
tī tatā'scujnī'ta'n
mina'kchihuína'nī'n ē
ixlipō'ktu mintachi'xcuhui't
ē ixlipō'ktuca'n tī
talaktaquilhpūtayān, palh
xalaka'tla' chī'xcuhui'n o palh
jāl xalaka'tla'.

Chilhtza' quilhtamacuj tū hui'x
nacāpūmālakspūtūya' tī
tamālakspūtūcu'tun tzamā'
cā'quilhtamacuj.

¹⁹Ā'listān talaquī'lh ixtemplo
Dios nac a'kapün ē ixtasu'yū
nac templo a'ktin caja jā
ixmojōcanī't talacāxtlahuan tū
Dios ixtā'tlahuanī't ixtachi'xcuhui't.
Tzuculh makli'pa ē jililh ē
ta'sakō'ca ē tachiquilh ti'ya't. Yujli
laka'tla' chejet.

Puscāt ē dragón

12 Ā'listān tasu'yulh nac
a'kapün a'ktin ka'tla'
limāsu'yun. Ē chā'tin puscāt
ixtalhakā'n hua'chi ixlīmāxkakēn
chī'chini'. Ixyālh nac mālhcuyu'.
Ixcucui'lh a'ktin corona tū
ixka'lhī a'kcāujtu' sta'cu. ²Xla'
ixka'lhīnī'n ē ixta'sa ixpālacata
ixca'tzāna'juan ixpālacata
ī'ska'ta' ixtahui'lacu'tumā'lhztza'.
³Ixli'a'ktu' limāsu'yun tasu'yulh
nac a'kapün. Lakatin tzu'tzo'ko
animalh ka'tla' ē lijicua' ixuani't.
Huā'mā' animalh, dragón huanican.
Ixka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj
ixa'kalokot. A'katunu' ixa'kxāk
ixka'lhī ixcorona. ⁴Līsakalē'lh
ī'stajan ixlīquilhactu'tun
sta'cu ē cāmacamincha' nac
cā'ti'ya'tna'. A'ntza' tāyachi
dragón na ixlacatīn puscāt tī
ixa'mā'lh mālacatuncuhui'n. Ē
dragón ixua'cu'tun ska'ta' xmān
chī ixtahui'lh. ⁵Puscāt tahuī'lalh
ī'ska'ta' ka'hua'cha. Ū'tza' tī palha'
namāpa'ksini'n na ixlipō'ktu
cā'lacchicni'. Palaj tunca tzamā'
ska'ta' lē'ni'ca Dios jā ixui'lh na
ixpūmāpa'ksin. ⁶Puscāt tzā'lalh,

ē a'lh nac cā'tzaya'nca ti'ya't jā
ixcāxui'līni'ni't Dios. A'ntza' tzē
natachoko, ē namaktaka'lhcan
a'ktin mil ē a'ktu' ciento
ā'tu'tumpu'xam quilhtamacuj.

⁷Ā'listān tzuculh a'ktin ka'tla'
lāmaknīn nac a'kapūn. Miguel
tī xapuxcu' ángeles, xla' ē
ixángeles tatā'lātucslī dragón ē
ixángeles. ⁸Dragón skāhuī'ca ē
jātza' makxtekca natahuī'layācha'
nac a'kapūn ē nā ixángeles.
⁹Tamacxtuca ka'tla' dragón. Ū'tza'
tzamā' lūhua' xala' makāstza'
ē ū'tza' tī cā'a'kskāhuī'kō'lh
ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj. Xla' ū'tza'
ixtacuhuīni' skāhuī'ni' tī huanican
Satanás. Cāmacamincancha' ē chilh
nac cā'ti'ya'tna' dragón ē ixángeles.
¹⁰Ā'listān ickexmatli a'ktin palha'
tachihuīn nac a'kapūn ē huanli:

—Chuhua'j quinDiosca'n
cāmakapūxtaxtūlhtza'
ixtachi'xcuhuī't. Xla' ū'tza'
puxcu'. Māsuyukō'ni'ttza'
ixlītlī'hui'qui. Chuhua'j Cristo
namāpa'ksīni'n. Tamacxtucatzā'
nac a'kapūn tī ixcāmālacsu'yu
tzamā' quintā'timīnca'n. Xla'
ixcāmālacsu'yu cā'cuhuīni' ē
tzī'sa na ixlacatīn quinDiosca'n.
¹¹Quintā'timīnca'n talīskāhuī'nī'ttza'
ixka'lhni' Cordero ē ixtachihuīn
Dios tū xla'ca'n talīmālectzeyilh.
Xla'ca'n jā ixtajicua'ni' linīn tū
ixpālacata ixtachihuīn Dios.
¹²Tzētza' natapāxuhua xla'ca'n tī
tahui'lāna'lh nac a'kapūn. Koxatī
tala xla'ca'n tī tahui'lāna'lh nac
cā'ti'ya'tna' ē nac mar. Skāhuī'ni'
cālakyujnī'ttza' xla'ca'n. Sītzī'ni't
ixpālacata xla' ca'tzītza' jātza'

makās namakxtekcan nascuja
—huanli.

¹³A'cxni' dragón ca'tzilh
ixmacamincanī'ttza' nac
cā'ti'ya'tna', tzuculh putzastālani'
puscāt tī mālacatuncuhui'nīlh
ixka'hua'cha. ¹⁴Puscāt maxquī'ca
kentu' ixpeken chī ixla' lakatin
ka'tla' pīchāhua'. Chuntza' xla' tzē
nalikosnū'n nac cā'tzaya'nca ti'ya't
tū ixcāxtlahuani'canī't ē a'ntza'
namaktaka'lhcan a'ktu'tun cā'ta
ā'i'tāt. Chuntza' tzā'lanī'lh dragón.
¹⁵Dragón quilhtaxtulh lhūhua' xcān
chī a'ktin ka'tla' xcān na ixchakēn
puscāt. Ixlimakamūxtucu'tun.
¹⁶Ti'ya't maktāyalh puscāt.
Tache'kelh ē chu'hua'kō'lh xcān tū
ixquilhtaxtunī't dragón. ¹⁷Ū'tza'
līsītzī'ni'lh dragón tzamā' puscāt.
A'lh cātā'lātucsa ā'makapitzīn
ixcamana' puscāt. Xla'ca'n ū'tunu'n
tī takexmatni' ixlimāpa'ksīn Dios
ē jā tamakxteka ixtamāsu'yun
Jesusristo.

Lakatu' animalh xalako'hua'jua'

13 Ā'listān ictāyalh na
ixquilhtūn mar ē iclaktzī'lh
lakatin animalh tū tacutli nac
mar. Ixka'lhī kencāuj ixa'kalokot
ē a'ktojon ixa'kxāk. A'katunu'
corona ixka'lhī na ixa'kalokot.
A'katunu' ixa'kxāk ixtatzo'kni'
a'ktin tacuhuīni' tū ixuanicu'tun
xla' ixmālakchā'ni'cu'tun chī Dios.
²Huā'mā' animalh tū iclaktzī'lh,
xla' ixuanī't chī misin. Ixtujani'n
chī ixla' oso ixtahuani't. Ixquilhni'
ixka'lhī chī ixquilhni' león. Dragón
maxquī'lh ixlītlī'hui'qui animalh tū
tacutli nac mar. Chuntza' animalh
ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksin. ³A'ktin

ixa'kxāk animalh ixtasu'yu chī
ixmātakāhuī'canī't ē ā'macsti'na'j
i'sputni'tza' ixnīlh ē chuhua'j
tzeyanlitza' jā ixtakāhuī'nī't.
Ixlipō'ktuca'n tachi'xcuui't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
tali'a'cnīlh animalh ē tastālani'lh.
4Tamakapāxuihl dragón ixpālacata
ixmaxquī'nī'ttza' litli'hui'qui
tzamā' animalh. Nā tamakapāxuihl
animalh ē ixtahuan:

—Jā tū ā'nampala ā'lakatin
chī huā'mā' animalh. ¿Tīchu tzē
natā'lātlahua?

5Makxtekca animalh
nalīchihuīna'n Dios tū jā tze
tachihuīn. Makxtekca naka'lhī
litli'hui'qui tu'pu'xamatu'
mālhcu'yu'. 6Xla' jā tze tzuculh
līchihuīna'n Dios ē ixtacuhuīni'
ē a'kapūn ē ixlipō'ktuca'n tī
tahui'lāna'ncha' nac a'kapūn.
7Makxtekca nacātā'lātucsa
ixtachi'xcuui't Dios ē
nacāskāhuī'kō'. Makxtekca
nacāmāpa'ksī ixlipō'ktuca'n
tachi'xcuui't xalanī'n ixlipō'ktu
tribus ē ixlipō'ktuca'n xalanī'n
pūlaclhūhua' tachihuīn ē
ixlipō'ktuca'n cā'lacchicni'.
8Ixlipō'ktuca'n tī tahui'lāna'lh nac
cā'quilhtamacuj natalakachi'xcuui'
animalh. Xlaca'n xmān tī jā
ixtatzō'kni' ixtacuhuīni'ca'n
nac libro jā cātzo'kcanī't
ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī
xasāsti' ixlatamatca'n. Ixtatzō'kni'
ixtacuhuīni'ca'n a'cxni' tzuculh
cā'quilhtamacuj. Huā'mā' libro
māpa'ksī xmān ū'tza' Cordero tī
mahnīca.

9Tī kexpa'tā'tit, tzej
cakexpa'ttit tū na'icuan. 10Tī

tachī' ā'makapitzīn, nā xlaca'n
nacāchī'can. Tī talīmahnīni'n
ixespadaca'n, nā xlaca'n
nacālīmahnīcan espada.
Ixlasasqui'nca ixtachi'xcuui't
Dios natatāyani' tū nacā'a'kspula
ē jā maktin natamakxteka
natakexmatni' Dios.

11Ā'listān iclaktzi'mpālh ā'lakatin
animalh tū tā'extuchi na ixtampīn
cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kentū'
ixa'kalokot chī ixa'kalokot purecu.
Chihuīna'lh chī lakatin dragón.
12Xla' ixka'lhikō' ixlīmāpa'ksīn
xapūla animalh na ixlacatin.
Ixlipō'ktu ti'ya't ē ixlipō'ktuca'n
tī tahui'lāna'lh nac ti'ya't, xla'
ixcāhuani catalakachi'xcuui'lh
xapūla animalh. Xapūla animalh,
xla' ū'tza' tū ixtakāhuī'nī't
ē tzeyanli jā ixtakāhuī'nī't.
13Ixlīlakatu' animalh tlahualh
laka'tla' li'a'cnīn. Na ixlacatinca'n
tachi'xcuui't xla' macamincha'
macscut nac a'kapūn ē macachilh
nac cā'ti'ya'tna'. 14Xla' tzē
ixtlahua li'a'cnīn na ixlacatin
xapūla animalh, nā chuntza'
cāli'a'kskāhuī'lh tachi'xcuui't
xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.
Cāmātlahuīlh a'ktin ídolo tū
ixtasu'yu chī xapūla animalh
ixpālacata ū'tza' ixlacasqui'n
nalakachi'xcuui'can. Xapūla
animalh ū'tza' tū tzē tahui'lapālh
masqui ixlīmātakāhuī'canī't
espada. 15Ixlīlakatu' animalh
maxquī'ca litli'hui'qui
namālahuanī ídolo tū ixtasu'yu
chī xapūla animalh. Chuntza'
ídolo tzē ixchihuīna'n ē tzē
ixcāmāmaknīnīni'n ixlipō'ktuca'n
tī jā talakachi'xcuui'lh. 16Ídolo

cāmāmacahui'linini'lh a'ktin sello na ixmacapekcāna'jca'n o na ixtankāca'n ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't. Chuntza' ixcāmātlahuī ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhui't xalaka'tla' ē ti jā xalaka'tla', ē lacricujnu' ē xcamanīni'n, ē ti ixtamakscuja ē nā ti jā ixtamakscuja. ¹⁷Tzē ixtatamāhuana'n ē tzē ixtastā'nan xmān ti ixtaka'lhī na ixtankāca'n o na ixmacanca'n ixtacuhuīni' animalh o ixnúmero animalh. ¹⁸Nataca'tzi tū huanicu'tun huā'mā' xmān ti xalaxskalalhna'. Nataca'tzi tū huanicu'tun ixnúmero animalh. Ixnúmero xla' chí litalacsu'yu a'ktin tacuhuīni'. Ixnúmero xla' a'kchāxan ciento ā'tu'tumpu'xamachāxan.

Tapixtlī'lh lhūhua' tachi'xcuhui't

14 Ā'listān iclaktzi'lh ti huanican Cordero ixyāl'h na ixa'cpūn a'ktin sipej tū ixtacuhuīni' Sión. Xla' ixcātā'lahui'lh a'ktin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhui't. Xlaca'n ixtaka'lhī na ixtankāca'n ixtacuhuīni' Cordero ē nā ixtacuhuīni' ixTāta'. ²Ickexmatli a'ktin tachihuīn xala' nac a'kapūn ē ixmacasā'nan chí lhūhua' xcān ē chí a'cxni' palha' jili. Ickexmatli ixtapixtlī'nca'n arpajna'ni'n ixta'arpajna'mā'nalh. ³Xlaca'n ti ixtapixtlī'mā'nalh ixtayāna'lh na ixlacatin' xpūmāpa'ksin Dios ē na ixlacatinca'n kelhatā'ti' ti ixtayāna'lh na ixa'katzā'stūtā'ti' ē na ixlacatinca'n lakōlu'n. Tū ixtapixtlī'mā'nalh xla' ū'tza' xasāsti'. Nūn chā'tin tzē i'sca'ta, xmān a'ktin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhui't. Xlaca'n ti

cāmakapūtaxtūcāni't ixlipō'ktuca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ⁴Tzamā' tachi'xcuhui't jā ixtaka'lhīni't ixtā'lapāxqui'nca'n. Lactze xlaca'n. Xlaca'n tastālani' Cordero jā a'n xla'. Xlaca'n ti xapūla cāmakapūtaxtūca na ixlacpu'na'itātca'n tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n chí a'ktin talakalhu'mān na ixlacatin' Dios ē na ixlacatin' Cordero. ⁵Xlaca'n jā maktin tahuanli nūn a'ktin tā'ksa'nin. Xlaca'n lactze na ixlacatin' Dios.

Tū tahuanli kelhatu'tun ángeles

⁶Ā'listān iclaktzi'lh ā'chā'tin ángel ti ixkosnū'ntlā'huan tālhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzinīni'n xatze tachihuīn tū jā catispul'ti' ē tū ixlā' Jesucristo. Xla' ū'tza' ixcāhuani ixlipō'ktuca'n ti xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē ixlipō'ktuca'n cā'lacchicni' ē xalanī'n ixlipō'ktuca'n xalacxtuncnu' tachihuīn. ⁷Xla' palha' huanli: —Cajicua'ni'tit Dios ē camāka'tli'tit xmān ū'tza'. Chilhtza' quilhtamacuj tū nacāpūputzāna'nikō'can tachi'xcuhui't. Camakapāxui'tit Dios ixpālacata ū'tza' tlahualh a'kapūn ē ti'ya't ē mar ē ixlipō'ktu mu'sni'.

⁸Mimpāl'h ā'chā'tin ángel, ixlichā'tu', ē huanli:

—Chuhua'j sputli ixlimāpa'ksin xaka'tla' cā'lacchicni' tū huanican Babilonia. Xalanī'n huā'mā' cā'lacchicni', xlaca'n talitalakaspi'tni'nī't Dios ē chuhua'j tamakapāxui' ā'makapitzin' diosnu'. Nā chuntza' tamaksca'txtulh

xalani'n ā'lacatin cā'lacchicni'.

Ū'tza' Dios lisitzi'lh ē ū'tza'
nacālimakapātīnīncan.

⁹Mimpāl̄h ixlikelhatu'tun ángel ē
palha' huanli:

—Chuhua'l̄j Dios nacāmakapātīnīn
ixlipō'ktuca'n tī talakachi'xcuhui'
animalh ē ixlakmāxtu, ē tī
tatamakxteka nacāhui'linī'can sello
ixla' animalh na ixtankānca'n o
na ixmacanca'n. ¹⁰Dios sītzi'nī't ē
nacāmakapātīnīn. Ixlipō'ktuca'n
natapātīnī'n nac azufre tū
lhcumā'lh. Natapātīnī'n xlaca'n
na ixlacatīnca'n ixángeles Dios
ē na ixlacatin Cordero. ¹¹Pō'ktu
quilhtamacuj natā'kayāhua
tālh mā'n xajini' a'ntza' jā
natapātīnī'n pō'ktu quilhtamacuj.
Xlaca'n jā maktin catitajaxli nūn
tzi'sa ē nūn cā'cuhuīni'. Chuntza'
natapātīnī'n tī talakachi'xcuhui'
animalh ē ixlakmāxtu. Chuntza'
natapātīnī'n tī taka'lhī na
ixtankānca'n ixtacuhuīni' animalh.
¹²Chuntza' ixlacasqui'nca
natatāyani' ixtachi'xcuhui't
Dios ē nā ixlacasqui'nca
natakexmatni' ixlīmāpa'ksin Dios
ē nā ixlacasqui'nca jā maktin
natamakxteka nata'a'ka'i'ni'
Jesucristo.

¹³Ickexmatli a'ktin tachihuīn nac
a'kapūn tū huanli:

—Catzo'kti huā'mā': “Pō'ktu
quilhtamacuj natalipāxuhua xlaca'n
tī nata'a'ka'i'ni'cus Jesucristo a'cxni'
natani.” Nā Espírītu Santo huan:
“Ixlicāna' natapāxuhua xlaca'n
ixpālacata chuhua'l̄j natajaxe ē jātza'
catitapātīnī'lh ixpālacata lactze tū
tatlahualh.”

Mā'kaquī'ca ixtahua'ca't tacha'nān

¹⁴Ā'listān iclaktzi'lh a'ktin
stala'nka' poklhnu'. Nac poklhnu'
a'ntza' ixui'lh chā'tin chi'xcu' ē
ixcucui'lh a'ktin corona tū xa'oro.
Ixchi'pani't kentin machīta
xasta'ya'nca'. ¹⁵Taxtupāl̄h nac
templo ā'chā'tin ángel. Palha'
tā'chihuīna'nli tī ixui'lh nac
poklhnu' ē huanilh:

—Namā'kaquī'ya' ixtahua'ca't
tacha'nān ixpālacata chilhtza'
quilhtamacuj tū napūmā'kaquī'can
tacha'nān. Ca'tla'nli'tza' tacha'nān
nac cā'quilhtamacuj. ¹⁶Tī ixui'lh
nac poklhnu' mā'kaquī'lh tacha'nān
nac cā'quilhtamacuj.

¹⁷Ā'listān iclaktzi'mpāl̄h ā'chā'tin
ángel taxtulh nac templo nac
a'kapūn. Nā xla' ixchi'pani't
ixmachīta xasta'ya'nca'. ¹⁸Ā'listān
mincha' nac pūmacamāstā'n
ā'chā'tin huampala ángel tī
ixmacamaxqui'cani't macscut. Xla'
palha' ta'sani'lh ángel tī ixchi'pani't
ixmachīta xasta'ya'nca' ē huanilh:

—Calīchu'cu mimachīta xamayāc
uvas jā stacni't nac cā'ti'ya'tna'
ixpālacata chuhua'l̄j pō'ktutza'
xachān.

¹⁹Ángel līchu'culh ixmachīta
xamayāc uvas nac cā'ti'ya'tna'.
Cāmojōlh uvas a'ntza' jā tzej
nalacchi'tcan ixpālacata
nataxtuni'kō' xaxcān. Chuntza'
natalīca'tzi' Dios sītzi'nī't ē
nacāmakapātīnīn tī quiclh
taca'tzan. ²⁰Lacchi'tca uvas na
ixquilhtūn cā'lacchicni'. Taxtulh
lhūhua' ka'lhni' chī a'ktin xaka'tla'
xcān. Pūlh mā'n ixuani't ē chā'lh na

ixpixni' cahuāyuj ē a'ktu'tun ciento
kilómetros ixlilhmā'n ixuanī't

Ángeles ixtalē'n a'ktojon lakuat

15 Ā'listān iclaktzi'mpāl'h
a'ktin ka'tla' li'a'cnin nac
a'kapūn. Iccālaktzi'lh kelhatojon
ángeles ē chā'tunu' xlaca'n ixtalē'n
a'ktin lakuat. Huā'mā' lakuat, ū'tza'
ā'xmān. A'cxni' nalatza' huā'mā'
lakuat a'cxni' nasputa ixtasitzi' Dios.

²Ā'listān iclaktzi'mpāl'h a'ktin mar
tū hua'chi vidrio. Tzu'tzo'ko ixuanī't
chī jala'nat. Nā iccālaktzi'lh tī
ixtaskāhui'nī'ttza' tzamā' animalh
ixpālacata jāla cāmāquilhputica
na ixlaca'tin ixlakmāxtu. Xlaca'n jā
tatamakxtekli nacātankāhui'līcan
ixnúmero tū ixtacuhuīni'. Xlaca'n
ixtayāna'lh na ixquilhtūn nac mar
tū hua'chi vidrio. Ixtachi'payāna'lh
arpas tū ixcāmaxqui'nī't Dios.

³Xlaca'n ixtapixtli'yāna'lh tū
ixlipixtli' Moisés tī ixtā'scuja Dios.
Ixtapixtli' ixpālacata Cordero. Tū
talipixtli'lh, ū'tza' huā'mā':

Māpa'ksini' quinDiosca'n,
hui'x ka'lhikō'ya' ixlipō'ktu
litli'hui'qui.

Ka'tla' ē tzēhuani't pō'ktu tū
tlahua'ya' hui'x.

Xmān hui'x māpa'ksikō'ya'
ixlipō'ktu cā'lacchicni'.

Pō'ktu tū tlahua'ya' tze ē ū'tza'
ixlicāna'.

⁴Ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
natajicua'ni'yān hui'x,
Māpa'ksini'.
Ixlipō'ktuca'n natamāka'tli'yān.
Xmān hui'x tlahua'ya' pō'ktu tū
tze.

Ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuī't
xalanī'n nac

cā'quilhtamacuj natamin ē
natalaktaquilhpūtayān xmān
hui'x,

ixpālacata ixlipō'ktuca'n
talaktzi'n tū hui'x tlahua'ya'
tze ixlipō'ktu.

⁵Ā'listān iclaktzi'lh templo
ixlaqui'yālh nac a'kapūn. Na
ixpūlacni' ixui'lacha' chihuixni'
jā tatzo'kni' limāpa'ksin tū
maxqui'cani't Moisés. ⁶Tataxtulh
nac templo kelhatojon ángeles
tī ixtalē'mā'nalh a'ktojon lakuat.
Ixlu'xu'ca'n xatze ē stala'nka'
ē xatache'kē'n. Ē ixtaka'lhī
ixlichī'cānca'n tū xa'oro na
ixcu'xanca'n. ⁷Ā'listān chā'tin
ixlikelhatā'ti' tī ixtayāna'lh na
ixa'katzā'stūtā'ti' cāmaxqui'lh
chā'tunu' ángeles a'katunu' copa
tū xa'oro. Copa ixtalitzuma
ixtasitzi' Dios tū nacālimakapātīnīn
tachi'xcuhuī't. Dios, xla' hui'lh
pō'ktu quilhtamacuj. ⁸Templo
ixlitzumakō' jini' ixpālacata ka'tla'
Dios ē ka'lhī litli'hui'qui. Nūn
chā'tin tzē ixtanū nac templo a'cxni'
jāna'j i'sputkō' a'ktojon lakuat tū
ixtalē'mā'nalh kelhatojon ángeles.

Pātojon copa jā ixtojōmā'lh tū
nalimakapātīnīn Dios

16 Ā'listān ickexmatli a'ktin
tachihuīn palha' tū
ixtaxtumā'lh nac templo. Cāhuanilh
kelhatojon ángeles:

—Capinchipitit ē capūxteketit
nac cā'ti'ya'tna' a'ktojon
copa tū cātamaxqui'nī'ta'n ē
a'ntza' jā tatojōmā'nalh tū Dios
nacālimakapātīnīn tachi'xcuhuī't.

²Xapūla ángel a'lh ē pūxtekelh
ixcopa nac cā'ti'ya'tna'. Cātaxtuni'lh

ē cātapu'nukō'lh tzi'tzi' tū
ixcāca'tzani' tī ixtaka'lhī na
ixtankānca'n ixsello animalh ē
tī ixtalaktaquilhpūta ixlakmāxtu
animalh.

³Ixlīchā'tu' ángel nā pūxtekelh
ixcopa nac mar. Xcān ka'lhni'
taxtulh chī ixa' nīn. Ē tanikō'lh
ixlipō'ktu tū ixa'nan nac mar.

⁴Ixlīkelhatu'tun ángel
pūxtekepāl h ixcopa nac ka'tla'
xcān ē jā hui'lh mu'sni'. Ka'lhni'
taxtukō'lh. ⁵Ickexmatli chī huanli
ángel tī pūxtekelh ixcopa nac xcān.
Huanli:

—QuinDiosca'n, hui'x tze. Hui'x
hui'la' ē pō'ktu quilhtamacuj
hui'la'. Tze chī talīxokonu'ni'n.

⁶Xlaca'n tī cāmaka'pātīnīmpāt'
tamaknīlh mintachi'xcuhui't ē
mina'kchihuīna'ni'n. Chuhual'j hui'x
cālīmāko'tnīpāt' ka'lhni'. Chuntza'
cāminī'ni'.

⁷Ā'listān ickexmatpāl h a'ktin
tachihuīn nac pūmacamāstā'n tū
huanli:

—Dios Māpa'ksīni', hui'x
ka'lhī'kō'ya' ixlipō'ktu litli'hui'qui.
Tze hui'x chī cālīputzāna'ni'ya'.

⁸Ixlīkelhatā'ti' ángel
pūxtekelh ixcopa nac chi'chini'.
Chuntza' chi'chini' cālīlhucuyulh
tachi'xcuhui't ixlīchi'chi. ⁹Xlaca'n
talhcukō'lh. Ē cachihuāl h
tatzuculh tahuani Dios ixpālacata
xla' macamilh huā'mā' lakuat
ixpālacata ka'lhī litli'hui'qui.
Xlaca'n jā maktin talakpalīcu'tunli
ixtalacapa'astacni'ca'n. Jā maktin
talaktaquilhpūtacu'tunli Dios.

¹⁰Ā'listān ixlīkelhaquitzis
ángel pūxtekepāl h ixcopa
na ixpūtahui'lh animalh.

Tzi'suanli jā ixmāpa'ksīni'n
animalh. Tachi'xcuhui't
ixtaxcā ixsi'ma'kā'tca'n
ixpālacata ixtapātīni'mā'nal h.

¹¹Cachihuāl h talīchihuīna'nli
Dios xala' nac a'kapūn
ixpālacata ixtapātīni'mā'nal h chī
ixcājicsmāhui' ixtzi'tzi'ca'n. Jā
tamakxtekli natatlahua tū jā tze.

¹²Ixlīkelhachāxan ángel
pūxtekelh ixcopa nac ka'tla' xcān tū
huanican Eufrates. Ē tzamā' xcān
pūtilh ē chuntza' tzē tatētaxtulh
napuxcu'nu' tī ixtamimā'na'ncha' jā
tā'extuyāchi chi'chini'.

¹³Ā'listān iclaktzi'mpāl h tataxtulh
kelhatu'tun tū jā tzeya ū'ni' na
ixquilhni' dragón ē ixquilhni'
animalh ē nā ixquilhni' tī jā tze
a'kchihuīna'. Tzamā' jā tzeya
ū'ni' ixtatasu'yu chī chachakatna'.

¹⁴Tzamā' ū'ni' ixa' skāhui'ni'
ixtahuanī't. Xlaca'n ixtatlahua
lī'a'cnīn. Tataxtulh natamākēstoka
ixlipō'ktuca'n napuxcu'nu' xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj. Chuntza'
napuxcu'nu' tatzuculh talātucsa
tzamā' quilhtamacuj tū lacsacnī't
Dios tī ka'lhikō' litli'hui'qui. ¹⁵Ū'tza'
huā'mā' tū huan Jesucristo:

—Quit na'icmin chī chā'tin
ka'lhāna' ixpālacata jā tī tī taca'tzī.
Līpāxuhua natatahui'la xlaca'n tī
tzej natamaktaka'lha ixlu'xu'ca'n
ē jā natalhtata. Chuntza' jā
maklhpī'mpi'li' catitalatā'kchokolh
xlaca'n ē jā catitamāxana'lh na
ixlaca'tīnca'n tachi'xcuhui't.

¹⁶Napuxcu'nu' cāmākēstoka jā
ixuanican Armagedón tachihuīn
hebreo.

¹⁷Ā'listān ixlīkelhatojon ángel
pūxtekelh ixcopa nac ū'ni'. Ē

chihuina'nli chā'tin ti ixui'lh nac pūtahui'lh nac templo nac a'kapūn. Huanli:

—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlipō'ktu.

¹⁸Ē tzuculh makli'pa ē palha' jililh ē ta'sakō'ca. Tachiquilh ti'ya't. Chī tachiquilh ti'ya't, jā maktin ixlani't ixtā'chuntza' a'cxni' tachi'xcuhui't tatzuculh tatahui'la nac cā'quiltamacuj. ¹⁹Ka'tla' cā'lacchicni', jā ixuanican Babilonia, tache'kelh ti'ya't ē lakapektu'tun taxtulh. Cā'lacchicni' xala' ixlipō'ktu cā'quiltamacuj, talakuankō'lh. Dios cāpāstacli tzamā' xalanī'n nac Babilonia chī ixtatlahuani't tū jā tze. Dios cāmaka'pātīnīnli ixpālacata xla' ixsītzī'nī't. ²⁰Ixlipō'ktu lacpītzuna'j ti'ya't nac mar talakuankō'lh. Ē nā talakuankō'lh sipejni'. Jātza' ixtatasu'yu. ²¹Yujli chejet laka'tla'. A'ktin chejet itxzincan tu'pu'xam kilos. Cā'a'kpūtahui'lh tachi'xcuhui't. Xlaca'n ā'chulā' cachihuālh talichihuina'nli Dios ixpālacata chejet chī ixtapātīmā'nalx xalijicua'ni' lakuat.

Makapātīnīnca puscāt ti xamaklani'

17 Quilakmilh chā'tin ixlīkelhatojon ángeles ti ixtaka'lhī a'ktojon copa. Quihuanihlh:

—Cata't. Na'icmāsu'yuni'yān chī namakapātīnīncan puscāt ti xamaklani' ti hui'lh jā hui'lh ka'tla' mar. ²Māpa'ksini'nī'n xalanī'n ixlipō'ktu cā'quiltamacuj tatā'tlahuani't tū jā tze huā'mā' puscāt. Tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'quiltamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīnī'n ixpālacata jā tze

ixtalacapāstacni'ca'n ixpālacata huā'mā' puscāt —quihuánica.

³Ē ángel quililē'lh ixlītlī'huī'qui Espīritu Santo nac a'ktin cā'tzaya'nca ti'ya't. A'ntza' iclaktzī'lh chā'tin puscāt ixkēhui'lh lakatin animalh xatzu'tzo'ko. Ixlipō'ktu na ixmacni' animalh ixtamaktzo'knī't xalako'hua'jua' tacuhuīni'. Animalh ixka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj ixa'kalokot. ⁴Ē puscāt ixlhakā'nī't ixlū'xu' xasmataka ē xatzu'tzo'ko. Ixlū'xu' līcāxlalh oro ē lhūhua' tū hua'chi chihuix xalactzēhuani't ē xatapalaxla', ē nā chihuix tū huanican perla. Ixchi'patēlha a'ktin copa tū xa'oro. Tzamā' copa ixlītzumakō' tū xalako'hua'jua' ixpālacata xla' xamaklani'. ⁵Na ixtankān ixtatzo'knī't a'ktin tacuhuīni' tū jā ixca'tzīcan tū ixuanicu'tun. Tū ixtatzo'knī' ū'tza' huā'mā': “Xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī' ixlipō'ktuca'n pusan ti xamaklani' ē xatzī' ixlipō'ktu tū jā tze.” ⁶Iclaktzī'lh tzamā' puscāt ixlika'chīnī't ixka'lhni'ca'n ixtachi'xcuhui't Dios. Xlaca'n cāmaknīca ixpālacata jā tamakxtekli takexmatni' Jesús. A'cxni' quit iclaktzī'lh huā'mā', ica'cnīlh. ⁷Ángel quinkelhasqui'nīlh: —¿Tū lī'a'cnī'ya'? Na'icuanīyān tū lilakatzē'k ixpālacata puscāt ē tzamā' animalh tū kēhui'lh, ē tū ka'lhī a'ktojon ixa'kxāk ē kencāuj ixa'kalokot. ⁸Animalh tū la'ktzī', ixui'lh xapūla, ē chuhua'j jātza' hui'lh. Xla' natā'cxtuyāchi nac xapūlhmā'n lhu'cu'. Ā'listān xla' na'a'n jā namālakuanīcan.

A'cxni' nalaktzi'nca animalh, natali'a'cnikō' tachi'xcuui't xalani'n nac cā'quilhtamacuj. Natali'a'cni' animalh tū ixui'llh makāstza' ē jātza' hui'llh ē natahui'lapala. Natali'a'cnini'n ixlipō'ktuca'n tī jā tatzō'kni' ixtacuhuini'ca'n nac libro a'cxni' tzuculh cāxtahui'la cā'quilhtamacuj. Nac libro a'ntza' jā cātzo'kcani't ixtacuhuini'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

⁹Nā ángel quihuanilh:

—Chuhua'j na'icuaniyān tū huanicu'tun huā'mā' ē tū takexmata tī lakskalalh. A'ktojon ixa'kxāk animalh, xla' ū'tza' a'ktojon sipej jā tahui'la puscāt. ¹⁰A'ktojon a'kxāk, ū'tza' huanicu'tun kelhatojon napuxcu'nu'. Kelhaquitzis xla'ca'n jātza' tamāpa'ksini'n. Chā'tin māpa'ksini'ncus. Chā'tin jā ā'min. Xla' a'cxni' namin, jā makās catimāpa'ksini'llh. ¹¹Animalh tū ixui'llh xapūla ē tū jātza' hui'llh, xla' ū'tza' ixlitelhatzayan puxcu'. Xla' lacxtim chí kelhatojon. Ā'listān xla' namālakuanican.

¹²Kencāuj a'kalokot tū la'ktzi', xla' ū'tza' kelhacāuj napuxcu'nu'. Xlaca'n tī jāna'j talitzucu tamāpa'ksini'n. Xlaca'n natatā'māpa'ksini'n animalh xmān a'ktin hora.

¹³Tzamā' kelhacāuj napuxcu'nu' tachihuina'nī't ē natamaxqui' animalh ixlitli'hui'quica'n ē ixlīmāpa'ksinca'n. ¹⁴Xlaca'n natatā'lātlahua Cordero. Cordero nacāskāhui' ixpālacata xla' ū'tza' Māpa'ksini' tī cāmāpa'ksi ixlipō'ktuca'n tī tamāpa'ksini'n, ē xla' ū'tza' Xapuxcu' napuxcu'nu'.

Ixtachi'xcuui't Cordero xlaca'n tī Dios cāta'sani'nī't ē cālacacni't ē takexmatni' xmān Dios.

¹⁵Nā quihuanipalh ángel:

—Tzamā' mar, tū la'ktzi' jā lacahuahui'llh puscāt tī xamaklani', huanicu'tun lhūhua' tachi'xcuui't xalani'n lhūhua' cā'lacchicni' tī tachihuina'n kempālhūhua' tachihuin. ¹⁶Kencāuj a'kalokot tū cāla'ktzi' ē tū kelhacāuj napuxcu'nu', xlaca'n ē animalh natalāquiclhaktzi'n puscāt tī xamaklani'. Puscāt namaktikō'can tū ka'lhī. Maklhipi'mpi'li' natamaxteka. Xlaca'n natahua' ixquinīt puscāt. Ē nalhcuyukō'can. ¹⁷Dios cāmālacpuhuanilh natatlahua tū Dios ixlacasqui'n. Ū'tza' xlaca'n talichihuina'nli natamaxqui' ixlīmāpa'ksinca'n animalh hasta a'cxni' namākentaxtūkō'can ixlipō'ktu tū Dios ixuanī't. ¹⁸Puscāt tī la'ktzi', xla' ū'tza' xaka'tla' cā'lacchicni' tū cāmāpa'ksikō' napuxcu'nu' xalani'n nac cā'quilhtamacuj.

Mālakuanica Babilonia

18 Ā'listān iclaktzi'mpālh ā'chā'tin ángel tī ixuyjmā'chi nac a'kapūn. Xla' ixka'lhī litli'hui'qui. Māxkakēkō'lh cā'ti'ya'tna'. ²Palha' huanli: —Chuhua'j mālakuanikō'cani'ttza' xaka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Chuhua'j tahui'lāna'llh a'ntza' xmān tū jā tzeya ū'ni', ē ixlipō'ktu spūni'n xalako'hua'jua'. ³Babilonia cāmātlahuilh tū jā tze xalani'n na ixlipō'ktu cā'lacchicni'. Napuxcu'nu' xalani'n na ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj tatlahualh

tū jā tze ixpālacata huā'mā'
cā'lacchicni'. Stā'na'ni'n xalanī'n
nac cā'quilhtamacuj rico talitaxtulh,
ixpālacata xalanī'n nac Babilonia
ixtaxa'ma ixtumīnca'n natatamāhua
ixlīpō'ktu tū ixtalacasqui'n.

⁴Ā'listān ickecxmatpāl'h a'ktin
tachihuīn nac a'kapūn tū huanli:

—Cataxtutit nac Babilonia,
hui'xina'n tī quintachi'xcuhui't.

Jā natā'tlahua'yā'tit tū jā tze
xalanī'n a'ntza'. Chuntza' jā
catimākpātini'ntit hui'xina'n
a'cxni' nacāmākapātīnīncan
xlaca'n. ⁵Lhūhua' ixcentaca'n
xlaca'n. Cāmākēstokui'līni'cani't
ē chā'ni't nac a'kapūn. Dios
cāpāstacni'ni't ixcentaca'n.

⁶Chuhua'j cacātlahuani'ca xlaca'n
tū cātlahuani'lh ā'makapitzīn.
Tzej cataxokolh hasta maktu'
tū tatlahuani'lh ā'makapitzīn.
Chuhua'j tzej catapātīni'lh xlaca'n
hasta maktu'. ⁷Rico ixtahuani't ē
tapāxuhualh ē ka'tla' ixtamakca'tzī.
Chuhua'j tzej catapātīni'lh ē tzej
catalīpuhuanli. Xlaca'n chī chā'tin
puscāt tī huan: “Quit chā'tin
reina ē icmāpa'ksini'n. Quit jā
tī quinīmaka'ni't. Jā maktin
ictilīlakaputzalh.” ⁸Ū'tza' nalīmin
lakuat. Naminkō' ixlīpō'ktu a'ktin
quilhtamacuj: linīn ē talakaputzīt
ē tatzī'ncstat. Nā nalhcuyukō'can
huā'mā' cā'lacchicni'. Tī
namacamin huā'mā' lakuat, xla'
ū'tza' Dios. Xla' ka'lhī litli'hui'qui.

⁹Napuxcu'nu' xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj tatā'tlahualh
tū jā tze xalanī'n nac Babilonia.
Ū'tunu'n ixcātā'tlahua ixlīpō'ktu
tū ixtalacasqui'n. Xlaca'n
natalīpuhuan ē natacalhuan

a'cxni' natalaktzī'n cā'lacchicni'
Babilonia lhcumā'lh ē xajini'
tā'kayāhuamā'lh nahuan.

¹⁰Napuxcu'nu' natalaca'a'ntāya
makat ixpālacata nā natajicua'n chī
natapātīni'n xalanī'n nac Babilonia.
Natalāhuani:

—iLilakalhu'mānat Babilonia,
ka'tla' cā'lacchicni'! Ixka'lhī
litli'hui'qui. Ē xamaktin xokomā'lh
ixlīpō'ktu tū jā tze tū tatlahuani't
a'ntza' —chuntza' natahuan.

¹¹Stā'na'ni'n xalanī'n nac
cā'quilhtamacuj nā xlaca'n
natacalhuan ē natalīpuhuan
tū na'a'kspula Babilonia.
Natacalhuan ixpālacata jātza'
catita'a'nalh tī nacāmāktamāhua
ixlīstā'tca'n. ¹²Jātza' cati'a'nalh
tī nacāmāktamāhua ixlīstā'tca'n:
oro ē plata ē perlas ē xatapalaxla'
chihuix ē lu'xu' tū xatze ixla'
lino ē ixla' seda tū smataka ē
tzu'tzo'ko. Jātza' catitamāhuaca
qui'hui' tū xamu'csu. Jātza'
caticāmāktamāhuaca tū
cālītlahuacan marfil ē qui'hui'
xatapalaxla' ē bronce ē licā'n ē
mārmol. ¹³Jātza' catitamāhuaca
canela ē nūn tū mu'csu tū
mojōni'can līhua't. Jātza'
caticāmāktamāhuaca siyentzu
ē mirra ē perfume ē vino ē
aceite ē harina ē trigo. Jātza'
caticāmāktamāhuaca huācax ē
borregos ē cahuāyuj ē carretas ē
tasācua'. ¹⁴Stā'na'ni'n natahuani
xalanī'n nac Babilonia:

—Cāspuṭni'kō'ni'ta'n tū ixtapalh
tumīn tū ixka'lhīcu'tunā'tit. Nā
cāspuṭni'kō'ni'ta'n ixlīpō'ktu tū
xalactze ē xatapalaxla'. Jātza'
maktin catika'lhī'tit.

¹⁵Stā'na'nī'n lacricujnu' ixtahuani't ixpālacata ixtalāmaktamāhuana'n xalani'n nac Babilonia. Nā xlaça'n natalaca'a'ntāya makat ixpālacata natajicua'n chī natapātini'n xalani'n nac Babilonia. Natalipuhuan ē natacalhuan. ¹⁶Ē natahuan:

—iLilakalhu'mānat Babilonia! Xapūla xalani'n a'ntza' ixtalhakā' pō'ktu lino xatze ē xasmataka lu'xu' ē xatzu'tzo'ko. Ixtaka'lhī ixlicāxtlahuanca'n pō'ktu tū xa'oro ē chihuix xatapalaxla' ē perlas. ¹⁷Xamaktin cāspuṭni'kō'lh ixlīricoca'n —natahuan.

Ixlīpō'ktuca'n marīneros ē xanapuxcu'nu' barcos ē ixlīpō'ktuca'n tī tapū'a'n barcos ē ixlīpō'ktuca'n tī tamakscuja nac mar, ixlīpō'ktuca'n makat natalaca'a'ntāya. ¹⁸A'cxni' natalaktzi'n chī nalhcu cā'lacchicni' Babilonia ē chī nataxtu xajini', xlaça'n natahuan:

—Nūn maktin a'nani't a'ktin cā'lacchicni' chī huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

¹⁹Natalipuhuan ē natataya pokxni' ē nacā'a'cpūmāhua'ca'can. Natacalhuan ē palha' natahuan:

—iLilakalhu'mānat huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Rico ixtahuani't xalani'n a'ntza'. Lacricujnu' talitaxtulh ixlīpō'ktuca'n ixtēcu'ni'n barcos ixpālacata ī'stā'nancan nac Babilonia. iLilakalhu'mānat cā'lacchicni'! Xamaktin sputli.

²⁰Nā nahuancan:

—Catalīpāxualh ixlīpō'ktuca'n xalani'n nac a'kapūn ixpālacata lakuani't cā'lacchicni' Babilonia.

Calīpāxua'tit hui'xina'n tī ixtachi'xcuhui't Dios ē nā hui'xina'n apóstoles ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios. Xlaça'n xalani'n nac Babilonia taxokoni'mā'nalhtza' Dios tū cātatlahuani'ni'ta'n hui'xina'n.

²¹Ā'listān chā'tin ángel xatli'hui'qui chī'palh a'ktin ka'tla' chihuix chī a'ktin xuā'ti' ixlika'tla'. Mojōlh nac mar ē huanli:

—Chuntza' namāyujūcan ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Jātza' maktin catitasu'yulh.

²²Jātza' catikexmatca a'ntza' tī tasla'knan. Jātza' catikexmatca arpa nūn līskoli'. Jātza' maktin catitasu'yulh tī tatlahua catūhuālh tascujūt. Jātza' catimacasā'nalh xuā'ti' ixpālacata jā tī tī natasquiti.

²³Jātza' tū cati'a'nalh pūmaksko tū namāxkakēni'n. Jātza' catikexmatca ixtachihuīnca'n tī tatamakaxtokni'tcus. Stā'na'nī'n tī xapūla tamilh nac Babilonia, xlaça'n ā'chulā' ixtaka'lhī litli'hui'qui ē jā ā'makapitzīn xalani'n nac cā'quilhtamacuj. Xalani'n nac Babilonia talī'a'kskāhuī'ninli ixlixantilhca'n. Cā'a'kskāhuī'ca xalani'n calhāxcuhuālh nac cā'quilhtamacuj —huanli ángel.

²⁴Chuntza' na'a'kspula Babilonia ixpālacata a'ntza' cāmaknīca ixa'kchihuīna'nī'n Dios ē nā cāmaknīca ixtachi'xcuhui't Dios. Nā talē'n cuenta xalani'n nac Babilonia chī cāmaknīca ixtachi'xcuhui't Dios ixlīpō'ktu nac cā'quilhtamacuj.

19 Ā'listān ickeaxmatli chī palha' ixtata'sa lhūhua' tachi'xcuhui't nac a'kapūn. Ē xlaça'n ixtahuan:

iAleluya!
 QuinDiosca'n
 quincāmakapūtāxtūyān.
 Calakachi'xcuhui'ca xmān ū'tza'.
 Xla' ka'lhikō' litli'hui'qui.

² Xla' putzāna'n chuntza' chī tū
 ixlicāna'.

Tze chī xla' putzāna'n.

Xla' putzāna'ninī't Babilonia
 ixpālacata xalanī'n a'ntza'
 tamātlahuilh tū jā tze
 ixlīpō'ktuca'n xalanī'n nac
 cā'quilhtamacuj, chu lacxtim
 chī xlaca'n.

Dios makapātīnīnī't Babilonia
 ixpālacata xalanī'n a'ntza'
 tamaknīlh tī ixtatā'scuja Dios.

³ Chihuīna'mpalaca palha' ē
 tahuanlı:

—iAleluya! Xajini' nac Babilonia
 ta'a'kayāhuamā'lh pō'ktu
 quilhtamacuj.

⁴ Ē pu'xamatā'ti' lakōlu'n ē
 kelhatā'ti' tī ixtayānalh, xlaca'n
 tatalaktzokostalh Dios tī ixui'lh
 na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n
 tamakapāxuih ē tahuanlı:

—iChuntza' calalh! iAleluya!

⁵ Ē kexmatpalaca a'ktin tachihuīn
 na ixpūmāpa'ksīn Dios ē huanli:

Camāka'tlī'tit Dios
 milīpō'ktuca'n hui'xina'n tī
 tapa'ksini'yā'tit Dios
 ē milīpō'ktuca'n hui'xina'n tī
 lakachi'xcuhui'yā'tit Dios,
 tī xalaka'tla' ē tī jā xalaka'tla'.

Tamakaxtokli tī huanican Cordero

⁶ Ickexmatpālch chī
 ixtachihuīna'mā'nalh lhūhua'
 tachi'xcuhui't ē chī macasā'nan
 lhūhua' xcān, ē chī a'cxni' palha'
 jili ē tahuanlı:

iAleluya!
 Māpa'ksīni'ntza'
 quiMāpa'ksīni'ca'n
 quinDiosca'n tī ka'lhikō'
 litli'hui'qui.

⁷ Līpāxuhua catahui'lauj ē
 cata'sauj cā'tapāxuhuān.

Camāka'tlī'uj Dios.

Chini'ttza' quilhtamacuj tū
 napūtamakaxtoka tī huanican
 Cordero.

Ixtasqui'ni' tacāxnī'ttza' huī'lh.

⁸ Xatasqui'ni' makxtecanī't
 nalhakā' xatze xastala'nka'
 lu'xu' ē xatache'kē'n.

Xatze lu'xu' huanicu'tun tze chī
 talatā'kchoko ixtachi'xcuhui't Dios.

⁹ Ā'listān ángel quihuanilh:

—Catzo'kti huā'mā': “Līpāxuhua
 tahui'lāna'lh tī cāhuanicanī't
 catamilh nac cā'tani' ixla' Cordero
 a'cxni' natamakaxtoka.”

Nā quihuanilh ángel:

—Ū'tza' ixlicāna' huā'mā'
 tachihuīn tū ixla' Dios.

¹⁰ Quit iclaktatzokostalh ángel
 ē ictimakapāxui'cū'tunli. Xla'
 quihuanilh:

—Jā catla'hua' chuntza'. Quit
 ictā'scuja Dios chuntza' chī hui'x
 ē chī mintā'timīn tī ta'a'ka'i' tū
 ixlicāna' tū Jesús māsuyulh.
 Xmān Dios namakapāxui'ya'.
 Tī tamāsu'yu ixtachihuīn
 Jesucristo, ixlīpō'ktuca'n
 xlaca'n ixa'kchihuīna'nī'n Dios
 —quihuanica.

Xastala'nka' cahuāyuj ē tī ixkēhui'lh

¹¹ Ā'listān iclaktzi'lh a'kapūn
 laqui'yālh. Iclaktzi'lh lakatin
 cahuāyuj xastala'nka'. Tī ixkēhui'lh
 huā'mā' cahuāyuj, limāpācuhiica

Ixlicāna' ē Mākentaxtūnu'nkō'. Xla' tze chī putzāna'n. Tze chī lātucsa.

¹²Ixlakastapun hua'chi ixtaxkaka chī xalamanat' macscut. Ixcucui'lh lhūhua' corona na ixa'kxāk. Ixtzo'kni'cani't a'ktin tacuhuīni'. Nūn chā'tin ixca'tzi tū ixuanicu'tun tzamā' tacuhuīni'. Xmān ū'tza' ixca'tzi. ¹³Ixlu'xu' ixpasakō'ni't ka'lhni'. Ixtacuhuīni' Ixtachihuīn Dios ixuani't. ¹⁴Ixtastālani' lhūhua' ixchi'xcu' xalanī'n nac a'kapūn. Xlaca'n ixtakētahui'lāna'lh xalakstala'nka'n cahuāyuj. Ixlu'xu'ca'n xatze ē xalakstala'nka'n ē xatache'kē'n ixtahuani't. ¹⁵Ti ixpasakō'ni't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kentin espada tū sta'ya'nca'. Huā'mā' nacāliskāhui' tachi'xcu' nac cā'quilhtamacuj. Līpalha' nacāmāpa'ksī. Xla' nacāmākapātīnīn ixpālacata Dios ti ka'lhikō' pō'ktu līmāpa'ksīn, xla' līsītzī' tū tatlahuani't ū'tunu'n. Chī xlaca'n natapātīnīn hua'chi uvas natalitaxtu tū cālacchi'ntacan a'cxni' māxtuni'can xaxcān. ¹⁶Na ixlu'xu' ē na ixchēkēn ixtatzo'kni' a'ktin tacuhuīni': "Xapuxcu' napuxcu'nu' ē Māpa'ksīni' tī cāmāpa'ksī ixlipō'ktuca'n tī tamāpa'ksīni'n."

¹⁷Ā'listān iclaktzi'lh chā'tin ángel tī ixyālh nac chi'chini'. Xla' palha' cāhuanilh ixlipō'ktuca'n spūnī'n tū ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n:

—Cata'ntit. Catakēstoktit ē cahua'tit tū Dios nacāmāxqui'yān.

¹⁸Cata'ntit ē cahua'tit ixquinitca'n napuxcu'nu' ē xalactli'huī'quin chi'xcu'huī'n. Cahua'tit ixquinitca'n cahuāyuj ē ixquinitca'n tī ixtakētahui'lāna'lh. Cahua'tit

ixquinitca'n ixlipō'ktuca'n tachi'xcu'huī't, masqui tī ixtamakscuja ē masqui tī jā ixtamakscuja, ē masqui chi'xcu'huī'n tī xalaka'tla' ē masqui tī jā xalaka'tla' —huanli ángel.

¹⁹Ā'listān iclaktzi'lh chī ixtatakēstokni't tū jā tze animalh ē napuxcu'nu' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ē ixchi'xcu'huī'tca'n. Ixtatakēstokni't natatā'lātucsa tī ixkēhui'lh cahuāyuj ē ixchi'xcu'huī'n. ²⁰Tū jā tze animalh chi'paca ē nā a'kchihuīna' tī ixa'kskāhuī'nin. Xla' ixtlahuani't lī'a'cnīn na ixlacatīn huā'mā' animalh. Chuntza' ixcā'a'kskāhuī'ni't tī ixtalē'n na ixtankānca'n ixsello animalh ē tī ixtalaktaquilhpūta ixlakmāxtu animalh. Animalh ē a'kchihuīna' tī ixa'kskāhuī'nin, xalakahuan cāmācā'nca nac cā'macscutnu' jā hui'lh pūpātīn ē jā lhucuyucan azufre. ²¹Ixlipō'ktuca'n ā'makapitzīn ixtachi'xcu'huī't tū jā tze animalh, xlaca'n cālīmaknīkō'ca espada tū quilhtaxtulh na ixquilhni' tī ixkēhui'lh cahuāyuj. Spūnī'n tzej talīka'sli ixquinitca'n.

A'ktin mil cā'ta

20 Ā'listān iclaktzi'lh chā'tin ángel tī ixyujmā'chi nac a'kapūn. Ixlīmin ixlīmālaqui'ca'n xapūlh mā'n lhu'cu'. Nā ixlīmin ka'tla' cadena. ²Xla' chi'palh dragón. Ū'tza' lūhua' tū xala' makāstza' ē nā ū'tza' skāhuī'ni' ē nā huanican Satanás. Ángel chi'huī'līlh dragón a'ktin mil cā'ta. ³Ángel mojōlh nac xapūlh mā'n lhu'cu' ē mālācchahuanūlh ē hui'lini'lh

a'ktin sello nac mākēlhcha.
Chuntza' jātza' caticā'a'kskāhui'lh
tachi'xcuhui't xalani'n nac
cā'quilhtamacuj hasta a'cxni'
nasputa a'ktin mil cā'ta. A'cxni'
nasputa mil cā'ta, namakxtekan.
Jā makās catimakxteka.

⁴Ā'listān iccālaktzi'lh makapitzin
pūtahui'lhni' jā ixtapūmāpa'ksini'n.
Nā iccālaktzi'lh ā'makapitzin tī
ixtahui'lāna'lh a'ntza'. Xlaca'n
ixcāmaxqui'cani't līmāpa'ksin
nataputzāna'n. Nā iccālaktzi'lh
xlaca'n tī ixcā'a'cchu'cucani't.
Cāmāknica ixpālacata
ixtamāsu'yu ixtachihiūn Dios ē
tū ixlicāna' ixta' Jesús. Xlaca'n
jā ixtatatzokostani'nī't animalh,
ē jā ixtalaktaquilhpūtani't
ixlakmāxtu. Jā ixtatamakxteknī't
nacāhui'līni'can sello na
ixtankāna'n ē na ixmacanca'n.
Iccālaktzi'lh talacastālancuana'nli ē
tatā'māpa'ksini'lh Cristo a'ktin mil
cā'ta. ⁵Xlaca'n ū'tunu'n tī xapūla
talacastālancuana'nli. Ā'makapitzin
nīni'n natalacastālancuana'n
a'cxni' nasputa a'ktin
mil cā'ta. ⁶Līpāxuhua tī
natalacastālancuana'n xapūla.
Xlaca'n natatā'māpa'ksini'n
Dios. Xlaca'n jātza' catitanilh
ixlīmaktu' chī ā'makapitzin.
Xlaca'n natatā'scuja Dios ē Cristo.
Natatā'māpa'ksini'n Cristo a'ktin
mil cā'ta.

⁷A'cxni' nasputa a'ktin mil cā'ta,
namakxtekan skāhui'ni'. Xla'
nataxtu jā ixchi'cani't. ⁸Nataxtu
ē nacā'a'kskāhui' tachi'xcuhui't
na ixlipō'ktu cā'quilhtamacuj.
Nacā'a'kskāhui' xalani'n nac
Gog ē Magog. Nacāmākēstoka

natalātucsa. Xlaca'n lhūhua' chī
cucuj tū hui'lh na ixquilhtūn mar.
⁹Iclaktzi'lh ixchi'xcu'ca'n Gog ē
Magog na ixlīka'tla' cā'tiya'tna' ē
tatā'tamacxti'li'lh jā ixtahui'lāna'lh
ixtachi'xcuhui't Dios ē tzamā'
cā'lacchicni' tū Dios pāxqui'.
Nac a'kapūn mincha' macscut
ē cālhcuuykō'lh ixlipō'ktuca'n
ixtachi'xcuhui't skāhui'ni'.
¹⁰Skāhui'ni' tī ixcā'a'kskāhui'nī't
macā'nca nac cā'macscutnu' jā
hui'lh pūpātin ē jā lhcuyucan
azufre. Nā a'ntza' ixcāmacā'nca'nī't
tū jā tze animalh ē a'kchihiūna'
tī ixa'kskāhui'nin. A'ntza'
nacāmākapātinīncan cā'cuhui'ni' ē
cā'tzi'sa pō'ktu quilhtamacuj.

**Dios nacāputzāna'ni' jā
hui'lh na ixpūmāpa'ksin**

¹¹Ā'listān iclaktzi'lh a'ktin
pūtahui'lh ka'tla' ē stala'nka'.
Iclaktzi'lh tī ixui'lh a'ntza'.
Cā'quilhtamacuj ē a'kapūn
cāmālakuanica na ixlacatin Dios.
Jātza' tatasu'yulh. ¹²Iccālaktzi'lh
nīni'n, laka'tla' ē xalacstin. Xlaca'n
ixtayāna'lh na ixlacatin Dios.
Cāmālakakē'ca libros. Ā'listān
mālakakē'palaca ā'a'ktin libro.
Ū'tza' huā'mā' libro a'ntza' jā
cātzo'kcani't ixtacuhui'ni'ca'n tī
taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.
Cāputzāna'ni'ca nīni'n chuntza'
chī ixtalatā'kchokonī't chuntza'
chī ixtatzo'kni' ixlipō'ktu tū
ixtatlahuanī't. ¹³Ā'listān mar
cāmacamāstā'lh tī ixtanīni't a'ntza'.
Nā tachilh xlaca'n tī ixtahui'lāna'lh
nac cā'linin. Cāputzāna'ni'kō'ca
ixlipō'ktuca'n, chā'tunu' chuntza'
chī ixtalatlā'huan. ¹⁴Ā'listān

linin ē cāl'inin cāmacā'nca nac cā'macscutnu' jā hui'lh pūpātīn. Huā'mā' ixlīmaktu'tza' linin xla'.
¹⁵Nā cāmacā'nca nac cā'macscutnu' ixlipō'ktuca'n tī jā ixcāzō'kni'canī't ixtacuhuīni'ca'n nac libro jā tatzō'kni' ixtacuhuīni'ca'n tī taka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

Xasāsti' a'kapūn ē xasāsti' cā'quilhtamacuj

21 Ā'listān iclaktzī'lh ā'a'ktin xasāsti' a'kapūn ē xasāsti' cā'quilhtamacuj. Xapūla a'kapūn ē xapūla cā'quilhtamacuj ixcāmālakuanīcanī't. Jātza' ixa'nān mar. ²Quit, Juan, iclaktzī'lh xatasica'lanātlahuan cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni' ū'tza' tū xasāsti' Jerusalén. Nā iclaktzī'lh chī ixuyjmā'chi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. Cā'lacchicni' tzej ixcāxtlahuacani't chī chā'tin tasqui'ni' tī tzej lhakā'nān a'cxni' natā'tamakaxtoka i'squi'nīni'.
³Ā'listān ickexmatli a'ktin tachihuīn tū mincha' nac a'kapūn. Palha' huanli:

—Chuhua'j Dios cātā'lahui'lh ixtachi'xcuhui't. Xlaca'n natalītaxtu ixtachi'xcuhui't. Ē xla' nalītaxtu ixDiosca'n xlaca'n. ⁴Dios nacāmāscāquīni' ixlakaxta'jatca'n. Jātza' catitanīlh. Jātza' catitalīpuhuanli. Jātza' catitalcalhuanli. Jātza' catitapātīni'nli. Jātza' tū caticā'a'nani'lh nūn tū xapūla.

⁵Ā'listān chihuīna'nli Dios jā ixui'lh na ixpūmāpa'ksin ē huanli: —Chuhua'j quit na'iccāsāsti'tlahuakō' ixlipō'ktu. Quihuanilh:

—Huā'mā' catzō'kti. Tzamā' tachihuīn ū'tza' tū ixlīcāna' ē tzē a'ka'i'can.

⁶Nā quihuanilh:

—Lakō'ni'ttza'. Quit chī letra A tū litzucu alfabeto ē chī letra Z tū ixlī'a'ksputni', ixpālacata quit xalītzucuni' ē xalī'a'ksptuni'. Tī takelhpūtī, quit na'iccāmāhuī' xcān xala' nac mu'sni' jā taxtu xcān tū cāmaxqui' xasāsti' ixlatamatca'n. Jā icticāmātā'jilh. ⁷Chuntza' quit na'iccātlahuani' ixlipō'ktuca'n tī tatlajana'nli. Quit ixDiosca'n na'icuan, ē xlaca'n quilacstīn natalītaxtu. ⁸Jā chuntza' ā'makapitzīn tī jā quintalīstālanī' ixpālacata tajicua'n. Xlaca'n nacāmācā'nca nac cā'macscutnu'. Nā chuntza' tī jā ta'a'ka'i', ē tī taquīlhca'tzan, ē tī tamaknīni'n, ē tī taka'lhī ixtā'lāpāxqui'nca'n, ē xantīlhni'nīni', ē tī talaktaquilhpūta ídolos, ē ixlipō'ktuca'n a'ksa'nīni'nīni'. Xlaca'n nacāmācā'nca nac cā'macscutnu' jā lhcuyucan azufre. Huā'mā' ū'tza' ixlīmaktu' linin.

Xasāsti' Jerusalén

⁹Ā'listān quilakmilh chā'tin chī ixlīkelhatojon ángeles tī ixtaka'lhī ā'a'ktojon lakuat tū ā'xmān. Quihuanilh:

—Cata't, ē quit na'icmāsu'yuni'yān xatasqui'ni' tī ixpuscāt Cordero.

¹⁰Espíritu Santo quimāsu'yuni'lh a'ktin talakahuān. Ángel quilē'lh nac a'ktin tālhmā'n sipej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'yuni'lh cā'lacchicni' jā ixla' Dios ē jā huanican Jerusalén. Ixuyjmā'chi nac a'kapūn jā hui'lacha' Dios. ¹¹Cā'lacchicni'

ī'xkaka. Ixlīxkaka ixlītlī'hui'qui Dios. Ī'xkaka chī a'ktin chihuix tū xatapalaxla', chī a'ktin chihuix tū huanican jaspe tū xatzēhuanī't ē tū xkaka. ¹²Ixlīkelhka'tla' cāl'acchicni' ixyāl'h a'ktin talhta'm ka'tla' ē tālhmā'n. Ixka'lhī a'kcāujtu' xamākelhcha. Kelhacāujtu' ángeles ixtamaktaka'lh mā'nal'h tzamā' mākelhcha. Nac mākelhcha ixcāzto'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n kelhacāujtu' ixka'hua'chan Israel. ¹³Ixtayāna'lh a'ktu'tun mākelhcha nac este, ē nac norte a'ktu'tun, ē nac sur a'ktu'tun, ē nā a'ktu'tun nac oeste. ¹⁴Ixlītzucuni' talhta'm a'kcāujtu' chihuix. Nac chihuixni' ixcāzto'kcanī't ixtacuhuīni'ca'n kelhacāujtu' apóstoles, i'xla' tī huanican Cordero.

¹⁵Ángel tī i'xquintā'chihuīna'nī't ixlē'mā'lh kentin chī a'ctzunaj' qui'hui' tū xa'oro. Tzamā' i'xpūlac'hcā cāl'acchicni', ē xamākelhcha ē talhta'm.

¹⁶Cāl'acchicni' a'cxtim i'xli'lh mā'n ē i'xli'pika'tla'. Ángel lipūlh cāl'h cāl'acchicni' i'xqui'hui' tū xa'oro. I'xli'pō'ktu' lhcākō'lh ē chā'lh a'ktu' mil ā'a'ktu' ciento kilómetros i'xli'lh mā'n. A'cxtim i'xli'pika'tla' ē i'xli'tā'lh mā'n. ¹⁷Ángel lhcāl'h talhta'm chuntza' chī talac'hcāna'n chī'xcuhui'n. I'xli'tā'lh mā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.

¹⁸Talhta'm i'xli'tlahuacani't chihuix jaspe. Cāl'acchicni' pō'ktu' xa'oro xastala'nka' chī vidrio. ¹⁹I'xli'tzucuni' talhta'm tzēhuanī't i'xuanī't i'xpālacata i'xli'tlahuacani't kempāl'hūhua' chihuix tū xatapalaxla'. Xapūla chihuix i'xli'tzucuni', xla' jaspe.

I'xli'a'ktu' chihuix zafiro, ē i'xli'a'ktu'tun ágata, ē i'xli'a'ktā'ti' esmeralda. ²⁰I'xli'a'kquitzis chihuix ónice, ē i'xli'a'kchāxan cornalina, ē i'xli'a'ktojon crisólito, ē i'xli'a'ktzeyan berilo, ē i'xli'a'kna'ljās topacio, ē i'xli'a'kcāuj crisoprasa, ē i'xli'a'kcāujtin jacinto, ē i'xli'a'kcāujtu' amatista. ²¹A'kcāujtu' mākelhcha xla' a'kcāujtu' chihuixni' tū cāhuanican perlas. A'katunu' mākelhcha i'xli'tlahuacani't a'katunu' perla. Xatej cāl'acchicni' pō'ktu' xa'oro xastala'nka' chī vidrio.

²²Jā i'claktzī'lh nūn a'ktin templo nac cāl'acchicni', i'xpālacata na i'xli'pō'ktu' cāl'acchicni' hui'lh Dios tī ka'lhikō' litli'hui'qui ē nā a'ntza' hui'lh Cordero. ²³A'ntza' jātza' tī catimaclacasqui'nli' chī'chini' nūn mā'lhcu'yu'. Cāl'acchicni' mā'xkakē i'xkakana' Dios ē nā i'xkakana' Cordero. ²⁴Tachi'xcuhui't nac cāl'quilhtamacuj nac mā'xkakē i'xkakana' Dios. Napuxcu'nu' xalanī'n nac cāl'quilhtamacuj natalakachi'xcuhui' Dios. ²⁵Xamākelhcha cāl'acchicni' natatalaquī'tāya pō'ktu' quilhtamacuj. Jā maktin caticāmā'lac'hōca i'xpālacata a'ntza' jā cati'a'nal'h cāl'tzī'sni'. ²⁶I'xli'pō'ktuca'n tachi'xcuhui't natamin natalakachi'xcuhui'.

²⁷Jā catitanū'lh a'ntza' tū jā tze. Jā catitanū'lh tī tatlahua tū līmāxana'. Jā catitanū'lh tī tahanan tā'ksa'nin. Natatanū a'ntza' x mā'n tī cātzo'kcanī't i'xacuhuīni'ca'n na i'xlibro Cordero tī taka'lhī xasāsti' i'xlatamatca'n.

22 Ā'listān ángel quimāsu'yuni'lh a'ktin

ka'tla' xcān tū xatzēhuanī't. Tzamā' xcān ū'tza' tū māstā' xasāsti' latamat. Ka'tla' xcān ixtaxtumā'lh na ixpūmāpa'ksīnca'n Dios ē Cordero. ²Ka'tla' xcān ixtētaxtu ixpu'nan nac xatej cā'lacchicni'. Na ixquilhtūnī'n ka'tla' xcān ixtayāna'lh qui'hui' tū tamāstā' xasāsti' latamat. Tzamā' qui'hui' tamāstā' ixtahua'ca't makcāujtu' a'ktin cā'ta. Taha'ca' ixtahua'ca't a'katunu' mālhcuyu'. Xapa'lhma' huā'mā' qui'hui' tze cālīmātzeyīcan tachi'xcuhui't xalani'n nac cā'quilhtamacuj. ³Jā cati'a'nalh a'ntza' tū jā tze ixpālacata a'ntza' hui'lh ixpūmāpa'ksīnca'n Dios ē Cordero. Natamakapāxui Dios tī tatapa'ksīni'. ⁴Cā'lacan natalaktzī'n Dios. Nacātankāhui'lican ixtacuhuīni' Dios tī tatapa'ksīni'. ⁵Nac huā'mā' cā'lacchicni' jā cati'a'nalh cā'tzi'sni'. Jātza' catimaclacasqui'nca pūmaksko. Jātza' catimaclacasqui'nca chi'chini'. Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ixtachi'xcuhui't. Xlaca'n natamāpa'ksīni'n pō'ktu quilhtamacuj.

Palaj namimpala Jesucristo

⁶Ā'listān ángel quihuanilh:

—Huā'mā' tachihuīn ixlicāna'.

Tzē a'ka'i'can. Māpa'ksīni' Dios ixcāmālacapāstaqui ixa'kchihuīna'ni'n tū natahuan. Xla' macamini't ixángel nacāmāsu'yuni' tī tatapa'ksīni' Dios tū palaj na'a'kspula.

⁷Jesús huanli:

—Palaj na'icmin.

Lipāxuhua tī takexmatni' tū tatzo'kni' nac huā'mā' libro tū māsu'yu tū na'a'kspula.

⁸Quit, Juan, ickexmatni't ē iclaktzī'ni't ixlipō'ktu huā'mā'.

A'cxni' xa'ickexmatkō'ni't ē xa'iclaktzī'nkō'ni't, iclaktatzokostalh ángel tī ixquimāsu'yuni'ni't huā'mā'. ⁹Xla' quihuanilh:

—Jā chuntza' catla'hua'. Jā caquilaktatzokosta. Nā quit ictā'scuja Dios chuntza' chī hui'x ē chī mintā'timīn tī ixa'kchihuīna'ni'n Dios ē ixlipō'ktuca'n tī takexmatni' tū tatzo'kni' nac huā'mā' libro. Xmān Dios nalaktatzokostaya'.

¹⁰Nā quihuanilh:

—Jā ca'cs catica'tzi huā'mā' tachihuīn tū tatzo'kni' nac huā'mā' libro ē tū taha'n tū na'a'kspula, ixpālacata palaj namākentaxtūcan chuntza' chī tatzo'kni'. ¹¹Tī tatlahua tū jā tze, catatlahualhcus. Tī tapuhuan tū jā tze, catapuhualhcus chuntza'. Tī lactze, pō'ktu quilhtamacuj catatlahualh tū tze. Tī takexmatni' Dios, pō'ktu quilhtamacuj catakexmatni'lh Dios.

¹²Nā Jesús chihuīna'mpālh:

—Palaj na'icmin. Na'iclimin tū na'iccālīxoko chā'tunu'. Na'iccāxoko tī tatlahuanī't tū tze ē nā tī tatlahuanī't tū jā tze. ¹³Quit xapūla ē ā'xmān, chī letra A tū litzucu alfabeto ē chī letra Z tū ixli'a'ksputni'. Quit xalitzucuni' ē xali'a'ksputni'.

¹⁴Lipāxuhua tī cāmātza'nkēna'ni'cani'ttza' ixcuentaca'n. Ū'tza' tzē natalihua' xatahua'ca't qui'hui' tū māstā' xasāsti' latamat. Nā tzē natatanū nac cā'lacchicni'. ¹⁵Jā cāmāxtekcan natatanū nac cā'lacchicni' tī jā ta'a'ka'i'cu'tun ixtachihuīn Dios. Jā catitatanūlh xantilhni', ē nūn

tī taka'lhī ixtā'lāpāxquī'nca'n,
ē nūn maknīnī'nī'n, ē nūn tī
talaktaquilhpūta ídolos, ē nūn tī
ta'a'ksa'nan ixpālacata talakati
tahuan tū jā ixlicāna'.

¹⁶Jesús chihuīna'mpālh:

—Quit, Jesús, icmacā'nī't
quinángel. Xla' nacāhuaniyān
ixlīpō'ktu huā'mā' hui'xina'n tī
tapa'ksīni'yā'tit Dios na ixlīpō'ktu
cā'lacchicni'. Quit i'xū'nātā'nat rey
David. Quit mātuncuīnī' sta'cu tū
xkaka —huanli Jesús.

¹⁷Espíritu Santo ē ixtasqui'ni'
Cordero, xla'ca'n tahuan:

—Cata'ntit.

Ixlīpō'ktuca'n tī takexmata
catahualh:

—Cata'ntit.

Cataminkō'lh ixlīpō'ktuca'n
tī takelhpūtī, ē catahua'lh
xcān tū māsā' xasāsti' latamat.
Cāmaxquī'can chī talakalhu'mān tī
tamaktīni'ncu'tun.

¹⁸Ixlīpō'ktuca'n tī takexmata
ixtachuīn huā'mā' libro
jā tatzo'kni' tū na'a'kspula,
iccāhuani: Palh catihuālh
mālh mā'nī huā'mā' tachihuīn,
Dios namakapātīnīn. Napātī
lakuat tū tatzo'kni' nac huā'mā'
libro. ¹⁹Palh catihuālh namāpānū
macsti'na'j tachihuīn tū tatzo'kni'
nac huā'mā' libro, Dios jā
catimакxtekli nahua' ixtahua'ca't
qui'hui' tū māsā' xasāsti'
latamat. Dios jā catimакxtekli
natanū nac xaticua'lanātlahuan
cā'lacchicni' tū tzo'kcanī't nac
huā'mā' libro.

²⁰Tī huan tzamā' tachihuīn, xla'
huan:

—Ixlicāna'. Quit palaj na'icmin.

Chuntza' calalh. Cata't
quiMāpa'ksīni' Jesús.

²¹QuiMāpa'ksīni'ca'n
Jesucristo cacāsicua'lanātlahuan
milīpō'ktuca'n hui'xina'n. Amén.